

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
ZA 2019 ROK**

Biała Podlaska, kwiecień 2020 rok

Spis treści:

Wstęp.....	5
I. Zakres zadań, struktura organizacyjna i kadra MOPS.....	6
1. Zadania	6
2. Struktura organizacyjna.....	7
3. Kadra MOPS	9
3.1. Zatrudnienie	9
3.2. Wykształcenie pracowników	11
3.3. Szkolenie i doskonalenie pracowników	12
II. Struktura dochodów i wydatków	13
1. Dochody	14
2. Wydatki	15
III. Pomoc społeczna	21
1. Informacje ogólne	21
2. Rodziny objęte pomocą społeczną	22
3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej	24
3.1. Schronienie.....	24
3.2. Dożywianie.....	25
3.3. Praca socjalna.....	25
3.4. Usługi opiekuńcze	26
3.5. Sprawienie pogrzebu	27
3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	27
3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych.....	28
3.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej	28
3.9. Mieszkanie chronione	28
3.10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	29
3.11. Środowiskowy Dom Samopomocy	29
4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.....	30
4.1. Zasiłek stały.....	30
4.2. Zasiłek okresowy.....	30
4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.....	30
4.4. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym	31
4.5. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą	31
IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	32
V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	37
1. Informacje ogólne	38
2. Realizacja zadań.....	38
2.1. Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności ..	38

2.2. Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności .	39
2.3. Legitymacje o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	40
2.4. Karty parkingowe wydane osobom niepełnosprawnym i placówkom	40
2.5. Zaświadczenia o podstawie zaliczania do stopnia niepełnosprawności	41
2.6. Odwołania	41
2.7. Zmiany w systemie orzecznictwym EKSMOoN	41
2.8. Współpraca	41
VI. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	41
1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	42
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	42
3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	43
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	43
5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	44
6. Aktywny samorząd	46
VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	47
1. Rodziny zastępcze	47
2. Pomoc dla osób usamodzielnianych	52
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze	54
4. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	55
5. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	57
6. Promocja rodzicielstwa zastępczego	57
7. Współpraca z innymi podmiotami	58
8. Szkolenia dla rodzin zastępczych	59
VIII. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych	60
1. Zasiłek rodzinny	62
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	62
3. Świadczenie rodzicielskie	63
4. Zasiłek pielęgnacyjny	63
5. Świadczenie pielęgnacyjne	64
6. Specjalny zasiłek opiekuńczy	65
7. Zasiłek dla opiekuna	66
8. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	66
9. Świadczenie wychowawcze	66
IX. Dodatek mieszkaniowy	68
X. Zryczałtowany dodatek energetyczny	68

XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	68
XII. Rządowy program „Dobry Start”	69
XIII. Realizowane programy współfinansowane ze środków funduszy europejskich.....	69
1. Projekt pn. „Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski.”	69
2. Projekt pn. „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska.”	70
3. Projekt pn. „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska”.....	72
4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.....	72
XIV. Karta Polaka.....	73
XV. Kontrole merytoryczno-finansowe w MOPS oraz jednostkach podległych w ramach sprawowanego przez MOPS nadzoru	73
1. Kontrole zewnętrzne	73
2. Kontrole wewnętrzne	74
3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS.....	74
XVI. Udzielanie informacji publicznej	74
XVII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej	75

Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, natomiast zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ukierunkowane są na podejmowanie różnorodnych rozwiązań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i mają na celu udzielanie im zarówno świadczeń, jak i usług, które wpłyną na usamodzielnienie życiowe i wyjście z systemu pomocy społecznej.

W sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej za 2019 rok przedstawiono zadania i strukturę organizacyjną jednostki, formy wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wydatki finansowe na realizację zadań ustawowo przypisanych Ośrodkowi.

Niezmiennie działania Ośrodka nakierowane na wspieranie mieszkańców Białej Podlaskiej wiązały się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dostosowywanie form wsparcia do zmieniających się zdiagnozowanych potrzeb lokalnej społeczności. Działanie te były spójne z lokalną polityką społeczną oraz zgodne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Biała Podlaska na lata 2016 – 2020.

I. Zakres zadań, struktura organizacyjna i kadra MOPS

1. Zadania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, funkcjonuje w strukturach miasta od 1 czerwca 1990 roku - na mocy uchwały nr XIII/52/90 Miejskiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej z dnia 28 lutego 1990 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest samodzielną jednostką organizacyjną działającą, jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Biała Podlaska, miasta na prawach powiatu – utworzoną celem realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyjętego uchwałą Nr XIV/5/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 stycznia 2016 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu Miasta Biała Podlaska oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Ponadto Ośrodek realizuje zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizuje także zadania gminy i powiatu określone uchwałami Rady Miasta Biała Podlaska, wynikające z porozumień i umów zawartych przez miasto Biała Podlaska z innymi podmiotami oraz zadania wyznaczone przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w roku 2019 kluczowe świadczenia w ramach udzielanej pomocy na rzecz mieszkańców miasta realizował w oparciu o następujące uregulowania prawne:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2) ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 3) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 5) ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 6) ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 7) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 8) ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 9) ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 10) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne,
- 11) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 12) ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 13) ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 14) ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 15) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 16) ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 17) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 18) ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- 19) ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- 20) ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- 21) uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”,
- 22) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 23) rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,

- 24) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- 25) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie,
- 26) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- 27) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2. Struktura organizacyjna

Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 12/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej określa organizację i zasady funkcjonowania oraz strukturę organizacyjną oraz zakres działania komórek organizacyjnych MOPS wchodzących w jego skład.

W budynku biurowym Ośrodka z siedzibą przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 24 funkcjonują komórki organizacyjne tj.:

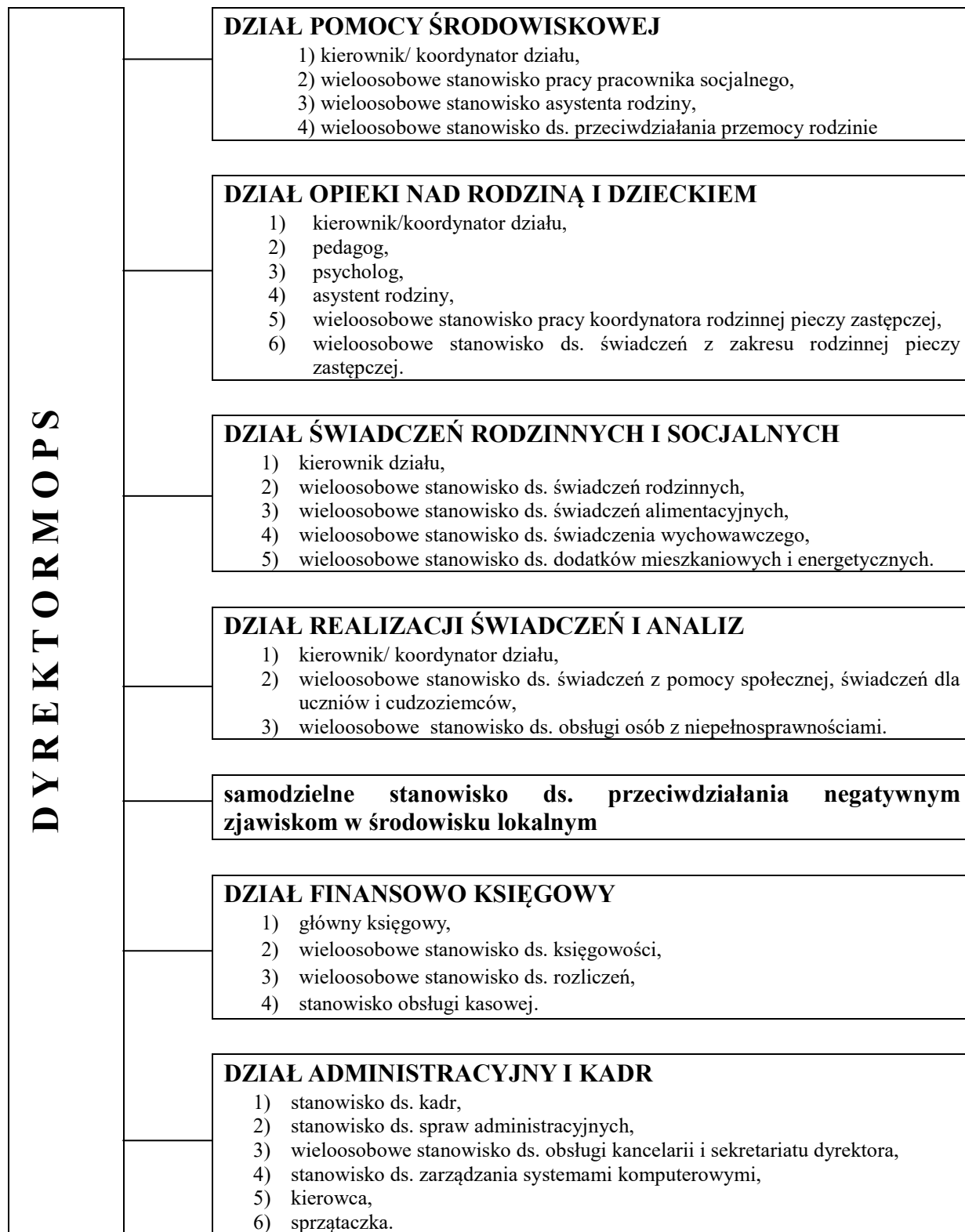
- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych,
- Dział Realizacji Świadczeń i Analiz,
- Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem,
- samodzielne stanowisko ds. przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym,
- Dział Finansowo – Księgowy,
- Dział Administracyjny i Kadr.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zadania realizuje:

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową. Siedziba PZOoN mieści się przy ul. Stacyjnej 6 w Białej Podlaskiej.
2. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z dnia 12 października 2011 r., któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wewnętrzny podział organizacyjny kształtował się następująco:

Schemat organizacyjny MOPS Biała Podlaska

3. Kadra MOPS

3.1. Zatrudnienie

Pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej posiadają status pracownika samorządowego. W ramach umowy o pracę powierza się im stanowiska z grupy stanowisk urzędniczych w tym kierowniczych stanowisk urzędniczych, bądź stanowisk pomocniczych lub obsługi.

Do stanowisk urzędniczych zalicza się kadrę kierowniczą, pracowników działu świadczeń rodzinnych i socjalnych, pracowników księgowości i administracji.

Stanowiska pomocnicze i obsługi dotyczą pracowników zatrudnionych na różnych szczeblach stanowiska pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, spec. pracy z rodziną, pedagoga oraz na stanowiskach obsługowych działu administracyjnego i kadr.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2019 r. – to 68 pracowników realizujących zadania służbowe w komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w pełnym wymiarze czasu pracy.

Struktura stanowisk i stan zatrudnienia przez MOPS na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawiał się następująco:

- liczba etatów ogółem – 73

z tego:

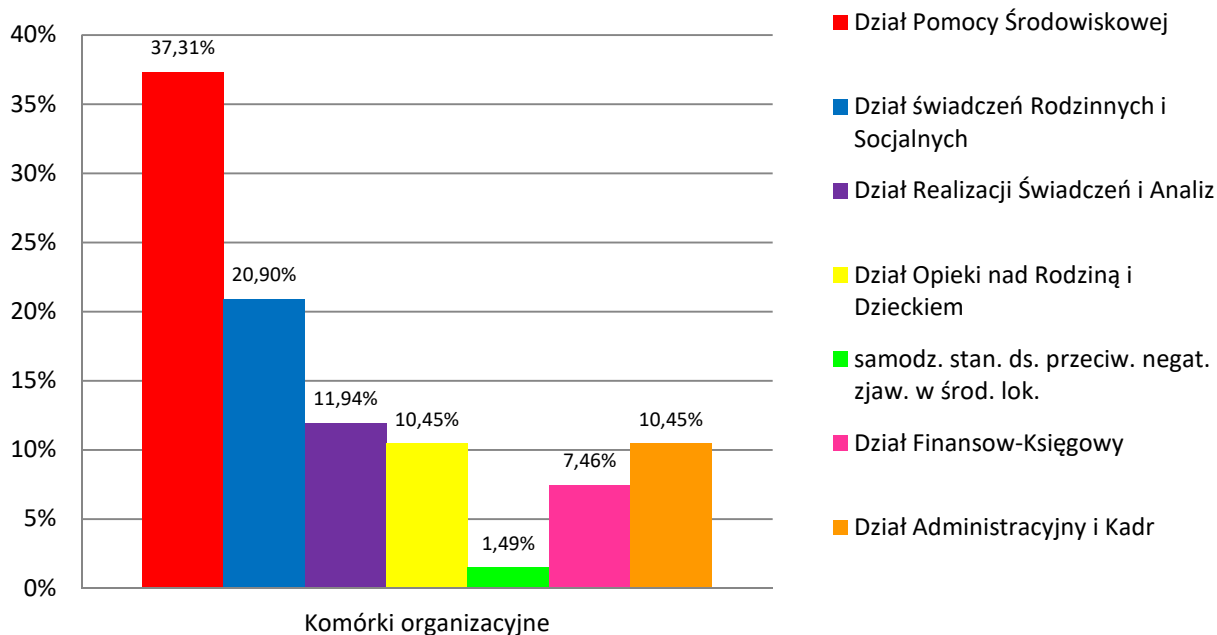
* liczba zatrudnionych pracowników w MOPS – 68 osób, w tym:

- 1) pracownik socjalny – 24 osoby, w tym:
 - a) 5 osób, na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej,
 - b) 3 osoby, na stanowisku specjalisty pracy socjalnej,
 - c) 10 osób, na stanowisku starszego pracownika socjalnego,
 - d) 6 osób, na stanowisku pracownika socjalnego,
- 2) stanowisko asystent rodziny – 5 osób,
- 3) stanowisko specjalista pracy z rodziną – 2 osoby,
- 4) stanowisko koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 4 osoby,
- 5) stanowisko pedagog – 1 osoba,
- 6) stanowiska kierownicze – 6 osób,
- 7) stanowiska administracji – 24 osoby,
- 8) stanowiska obsługi – 2 osoby.

* w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności na mocy umów o pracę MOPS zatrudniał 5 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnionym pracownikom powierzono zadania służbowe na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych:

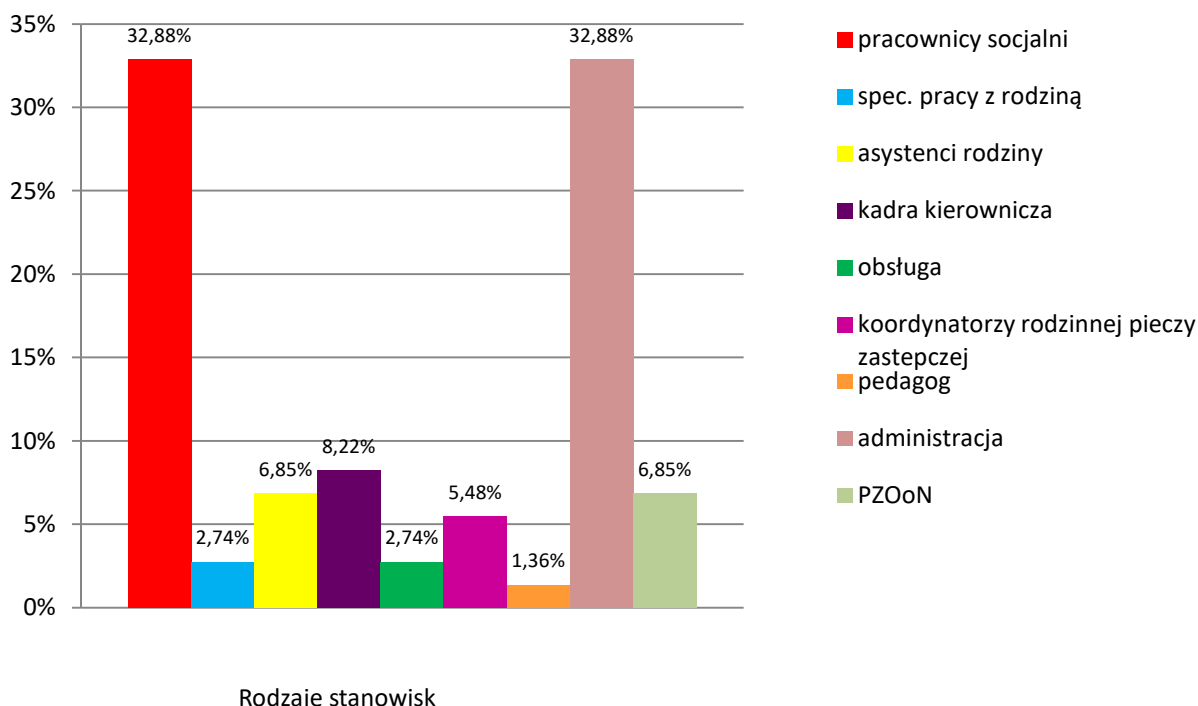
- przewodnicząca PZOoN,
- sekretarz PZOoN,
- pedagog,
- pracownik socjalny (w tym 1 pracownik na urlopie rodzicielskim).

Procentowa struktura zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na komórki organizacyjne, w których realizują zadania służbowe

*Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na rodzaje stanowisk

* Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

73 etaty w podziale na płeć kształtowały się następująco:

- 67 kobiet – co stanowi 91,78 % ogólnej liczby zatrudnionych,
- 6 mężczyzn – co stanowi 8,22 % ogólnej liczby zatrudnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2019 w ramach umów cywilno-prawnych był związany umowami zlecenia na:

- obsługę Noclegowni/Ogrzewalni dla bezdomnych 2 umowy /a w okresie zimowym 3 umowy/,
- obsługę służby bhp – 1 umowa,
- obsługę prawną – 1 umowa,
- obsługę inspektora ochrony danych – 1 umowa,
- obsługę psychologa w pieczy zastępczej – 1 umowa,
- obsługę specjalistyczną składów orzekających w PZOoN – 22 umowy.

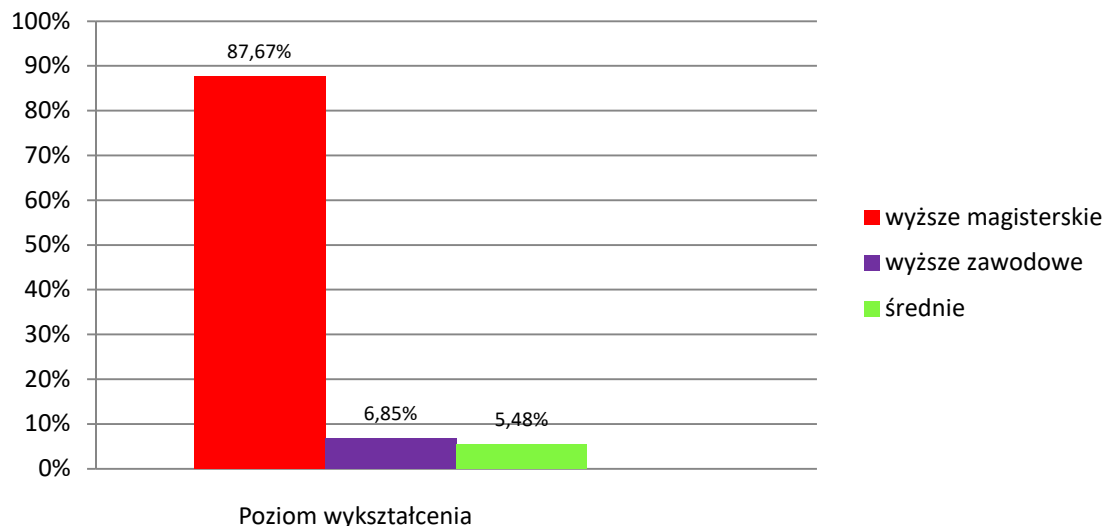
3.2. Wykształcenie pracowników

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie właściwego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Kadra MOPS w pełni spełnia wymogi kwalifikacyjne określone odpowiednimi ustawami, tj.: ustawą o pracownikach samorządowych, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. poziom wykształcenia kształtował się następująco:

- a) wykształcenie wyższe magisterskie - 64 osoby,
- b) wyższe zawodowe – 5 osób,
- c) średnie – 4 osoby.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na poziom wykształcenia

* Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Specyfika problemów występujących w środowisku lokalnym motywuje pracowników socjalnych do uzyskiwania pierwszego bądź drugiego stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

W Ośrodku pierwszy stopień specjalizacji /mający na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych/ posiada 5 pracowników socjalnych, zaś drugim stopniem specjalizacji, /mającym na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej/ legitymuje się 6 pracowników socjalnych.

Ponadto 13 pracowników posiada dyplom ukończenia studiów podyplomowych, 7 pracowników posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, zaś 3 pracowników jest w trakcie jej uzyskania.

3.3. Szkolenie i doskonalenie pracowników

W ostatnich latach można zaobserwować stały wzrost liczby realizowanych przez Ośrodek nowych zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za ich realizację.

Kadra kierownicza umożliwiła podległym pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej udział w różnorodnych formach poszerzania i doskonalenia wiedzy zawodowej. Pracownikom zatrudnionym w Ośrodku, tak na stanowiskach urzędniczych, jak i pomocniczych stwarza się warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia warsztatu pracy, co przyczynia się do wzrostu efektywności pracy oraz usprawnia sposoby radzenia sobie z nowymi sytuacjami czy wyzwaniem zawodowymi.

Na wniosek dyrektora MOPS w ramach zawartej mowy o podnoszenie kwalifikacji zawodowych w okresie czerwiec – wrzesień 2019 r. w systemie trzech 4. dniowych sesji szkoleniowych 2. pracowników socjalnych odbyło cykl spotkań szkoleniowych w ramach kursu podstawowego *Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie* Stowarzyszenia Niebieska Linia, którego celem było pogłębienie wiedzy i szersze zrozumienie specyfiki różnorodnych zadań, jakie ciążyą na pracowniku, który w ramach powierzonych zadań prowadzi sprawy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym prowadzi procedurę Niebieskiej Karty.

W grudniu 2019 r. 2. koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej rozpoczęło w systemie sześciu 2. dniowych sesji, cykl szkoleniowy *Usamodzielnieni finansowo* organizowany przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, którego celem jest poszerzenie wiedzy z zakresu pracy z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej, w tym realizacji programów usamodzielnienia.

Pracownicy MOPS doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szeregu kursów, szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe. Działając w myśl zapisów ustawy o finansach publicznych celem racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi Ośrodek stara się doskonaląc warsztat zawodowy zatrudnionych pracowników w ramach szkoleń / warsztatów bezkosztowych.

W ramach kontynuacji realizowanego przez ROPS Lublin projektu pn. *”Blżej rodziny – szkolenia kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”* asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i kadra kierownicza miała możliwość udziału w szeregu szkoleń finansowanych ze środków programu PO WER, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

ZESTAWIENIE ZBIORCZE UDZIAŁU PRACOWNIKÓW MOPS W RÓŻNYCH FORMACH SZKOLENIA I DOSKONALENIA		
Lp.	Tematyka szkolenia / warsztatu	Ilość uczestników
<u>Stanowiska pomocnicze (pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej)</u>		
1	Zastosowanie narzędzi psychologicznych w pracy koordynatora	1 pracownik
2	Obsługa dostępu do informacji prawnej Legalis	14 pracowników
3	ABC pracownika socjalnego	4 osoby
4	Problemy wynikające z opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem	1 osoba
5	Efektywny opiekun usamodzielnienia	1 osoba
6	Metoda porozumiewania w pracy z osobą uzależnioną stosującą przemoc	7 osób
7	System POMOST Std	1 osoba

8	Trening umiejętności prowadzenia dialogu motywującego i skoncentrowanego na rozwiązaniach w pracy z rodziną	1 osoba
9	Komunikacja z dzieckiem w kolejnych fazach rozwojowych	1 osoba
10	Praca z rodziną z problemem uzależnienia	2 osoby
11	Metoda dialogu motywującego	2 osoby
12	Zachowania autodestrukcyjne młodzieży – samookaleczenia, zachowania suicydalne	1 osoba
13	Mediacje – profesjonalny sposób rozwiązywania problemów w drodze dialogu, wykorzystanie dialogu motywującego w pracy z rodziną	3 osoby
14	Ostrożnie dziecko - profilaktyka krzywdzenia małych dzieci	2 osoby
15	Wybrane aspekty pracy socjalnej	1 osoba
16	Asystent rodziny, jako ważne ogniwo na rzecz ochrony dziecka	1 osoba
17	Osoby doznające przemocy w różnych etapach życia	1 osoba
18	Podniesienie kompetencji niezbędnych do skutecznego wspierania rodzin w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	5 osób
19	Legalizacja pobytu cudzoziemców	2 osoby
20	Spectrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych – diagnoza, funkcjonowanie, terapia.	19 osób
21	Praca z dziećmi krzywdzonymi ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej	2 osoby
22	Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych	1 osoba
23	Pracuję legalnie	1 osoba
24	Obsługa Centralnego systemu teleinformatycznego SL 2014	1 osoba
25	Obsługa systemu SOW	1 osoba
26	Współpraca ośrodka adopcyjnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	1 osoba
27	Rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	6 osób
Kadra kierownicza		
1	Obsługa dostępu do informacji prawnej Legalis	4 osoby
2	Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacje	1 osoba
3	Spectrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych – diagnoza, funkcjonowanie, terapia.	2 osoby
4	Nowelizacja przepisów o pomocy społecznej oraz praktyczne aspekty realizacji zadań przez OPS	1 osoba
5	Nowe wyzwania w polityce społecznej – wybrane zagadnienia	1 osoba
Stanowiska administracyjne		
1	Obsługa Centralnego systemu teleinformatycznego SL 2014	3 osoby
2	Kontrola zarządcza w teorii i praktyce	1 osoba
3	Wdrażanie przepisów ustawy o PPK	3 osoby
4	Program PŁATNIK	1 osoba
5	Zmiany w ubezpieczeniach społecznych oraz PPK	1 osoba
6	Centrum Usług Społecznych, a zmiany w pomocy społecznej	2 osoby
7	Elektronizacja zamówień publicznych	1 osoba
8	Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacje	1 osoba
9	Nowe 500+	2 osoby
10	Zmiany w stypendiach szkolnych i zasiłkach	1 osoba
11	Pomoc państwa w wychowaniu dzieci	3 osoby
12	Świadczenie wychowawcze 500+	2 osoby
13	Jak dobrze przygotować się do nowego okresu zasiłkowego	1 osoba
14	Aspekty finansowo – księgowo projektów UE	1 osoba
15	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne w świetle obowiązującego prawa	2 osoby
16	System POMOST Std	1 osoba
17	Dokumentacja prawa pracy	1 osoba
18	Listy płac a pułapki w naliczaniu	1 osoba
19	Obsługa dostępu do informacji prawnej Legalis	6 osób
20	Fundusz alimentacyjny	1 osoba

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

II. Struktura dochodów i wydatków

1. Dochody

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2019 roku uzyskał dochody w wysokości 1 875 901,01 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 1 953 709,27 zł, nastąpił spadek wykonanych dochodów o 3,98 %.

Spadek wykonanych dochodów powstał przede wszystkim w następujących należnościach:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
- wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

W okresie sprawozdawczym wobec zalegających świadczeniobiorców wystawiono 41 upomnień oraz 33 tytuły wykonawcze, co miało wpływ na uzyskane dochody w ramach realizacji zadań własnych – rządowych tj. zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych i nienależnie pobranych zasiłków stałych oraz zwrotu pobranych w latach ubiegłych świadczeń wychowawczych.

Dochody MOPS uzyskane wg źródeł pozyskania

Dochody uzyskane według realizowanych zadań	2018 r.	2019r.	% zmian 2019/2018
	wykonanie	wykonanie	
Zadania własne	255 121,27	246 623,70	96,67%
Zadania własne - rządowe (dochody LUW)	140 403,38	172 358,63	122,76%
Zadania zlecone (dochody LUW)	1 558 184,62	1 456 918,68	93,50%
Razem	1 953 709,27	1 875 901,01	96,02%

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2019 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z następujących tytułów:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej na kwotę 148 096,58 zł,
- zwrotów nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 1 677,38 zł,
- zwrotów wydatków świadczeń pieniężnych przez inne ośrodki pomocy społecznej na kwotę 2 780,20 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych na kwotę 27 726,38 zł,
- wynagrodzenia płatnika ZUS i Urzędu Skarbowego na kwotę 1 121,43 zł,
- zwrotu wydatków z Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Siedlcach na kwotę 1 008,00 zł,
- odpłatności za usługi opiekuńcze na kwotę 439,20 zł,
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych na kwotę 9 510,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym na kwotę 855,60 zł,

- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 53 408,93 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2019 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 77 064,77 zł,
- zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych i nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych na kwotę 23 000,56 zł,
- zwrotu pobranych w latach ubiegłych świadczeń wychowawczych na kwotę 55 601,09 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 16 692,21 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2019 roku związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotów wypłaconych świadczeń wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 912 737,35 zł,
- należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na kwotę 54 240,94 zł,
- częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 38 262,15 zł,
- odpłatności za wydanie duplikatów legitymacji osoby niepełnosprawnej i kart parkingowych na kwotę 8 634,00 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 442 688,64 zł,
- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 355,60 zł.

2. Wydatki

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2019 roku realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

- zadania własne,
- zadania własne z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej,
- zadania własne – rządowe,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone,
- zadania powierzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Środki finansowe na realizację zadań w 2019 roku pochodziły z:

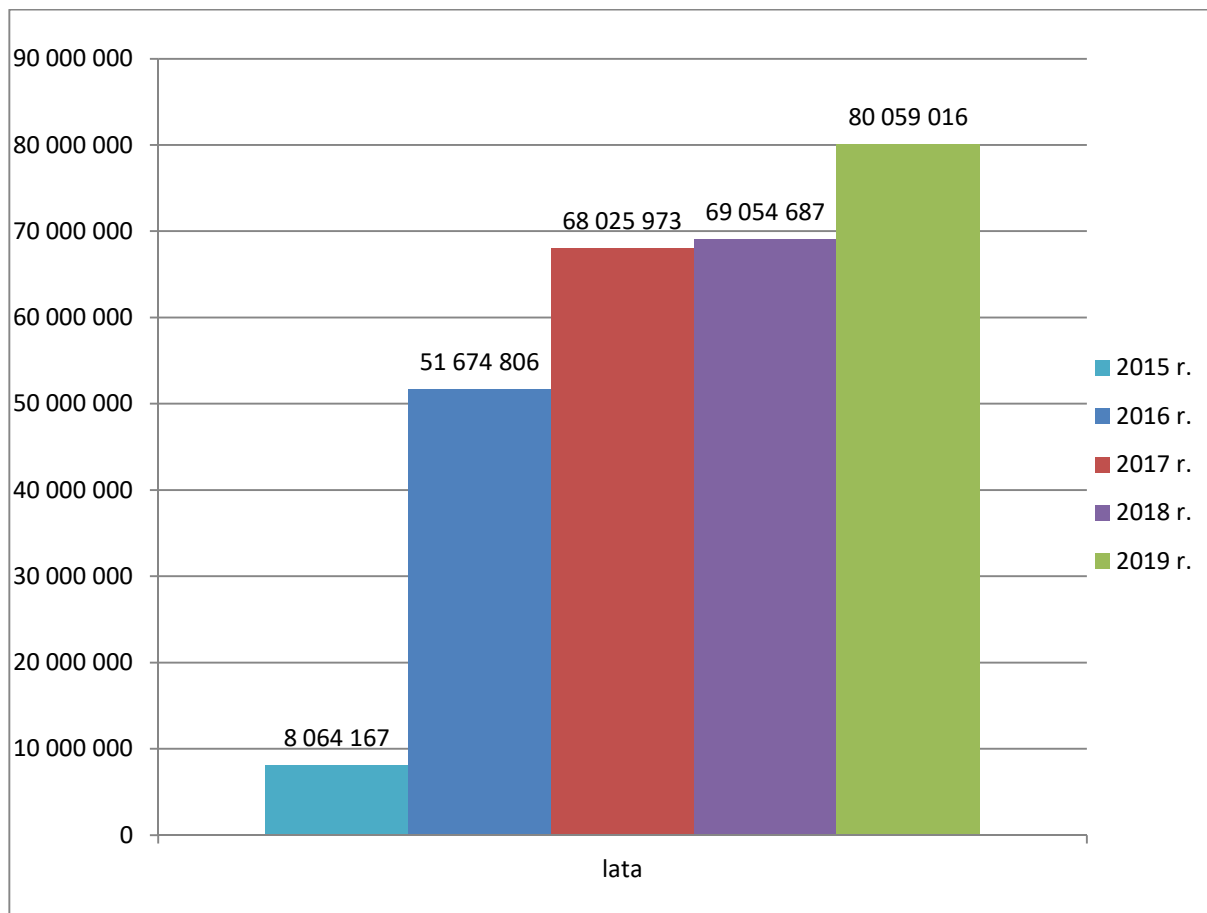
- środków własnych Miasta Biała Podlaska,
- środków własnych innych jednostek samorządu terytorialnego,
- dochodów własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej,
- budżetu Unii Europejskiej,
- budżetu państwa jako dotacje celowe.

Wydatki w 2019 roku wynosiły 84 742 012,51 zł, z tego:

1. wydatki budżetowe w ramach planu finansowego wyniosły ogółem 82 667 478,73 zł, z tego:
 - a) 80 059 016,29 zł (96,84 %) to wydatki bezpośrednio ponoszone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
 - b) 2 608 462,44 zł (3,16 %) to wydatki ponoszone przez Urząd Miasta w Białej Podlaskiej, a nadzorowane merytorycznie przez MOPS w Białej Podlaskiej.

2. wydatki poza planem finansowym – na zadania z PFRON wyniosły 2 074 533,78 zł, w tym na: program „Aktywny Samorząd” – 110 445,46 zł, program Zajęcia Klubowe 24 100,00 zł.

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2015-2019 (zł)

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania objęte planem finansowym

L.p.	Wyszczególnienie finansowania zadań	Wartość w 2019 r.	% udziału ogółem
1. Zadania realizowane przez MOPS			
1.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	7 217 885,08	8,73
	1) zadania własne gminy i powiatu	7 045 526,45	8,52
	2) zadania własne rządowe gminy i powiatu	172 358,63	0,21
1.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	72 444 456,82	87,63
	1) zadania własne gminy i powiatu	2 631 614,82	3,18
	2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i powiatowi ustawami	69 812 842,00	84,45
1.3.	Środki z budżetu Unii Europejskiej, w tym:	108 226,05	0,13
	1) zadania własne gminy	108 226,05	0,13

1.4.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	288 448,34	0,35
	1) zadania gminne i powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	288 448,34	0,35
RAZEM		80 059 016,29	96,84
2. Zadania nadzorowane merytorycznie przez MOPS			
2.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	1 508 095,41	1,82
	1) zadania własne gminy i powiatu	1 508 095,41	1,82
2.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	965 277,00	1,17
	1) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	965 277,00	1,17
2.3.	Środki z budżetu Unii Europejskiej, w tym:	40 000,00	0,05
	1) zadania własne gminy	40 000,00	0,05
2.4.	Środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, w tym:	45 493,50	0,06
	1) zadania własne gminy	45 493,50	0,06
2.5.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	49 596,53	0,06
	1) zadania powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	49 596,53	0,06
RAZEM		2 608 462,44	3,16
OGÓŁEM		82 667 478,73	100,00

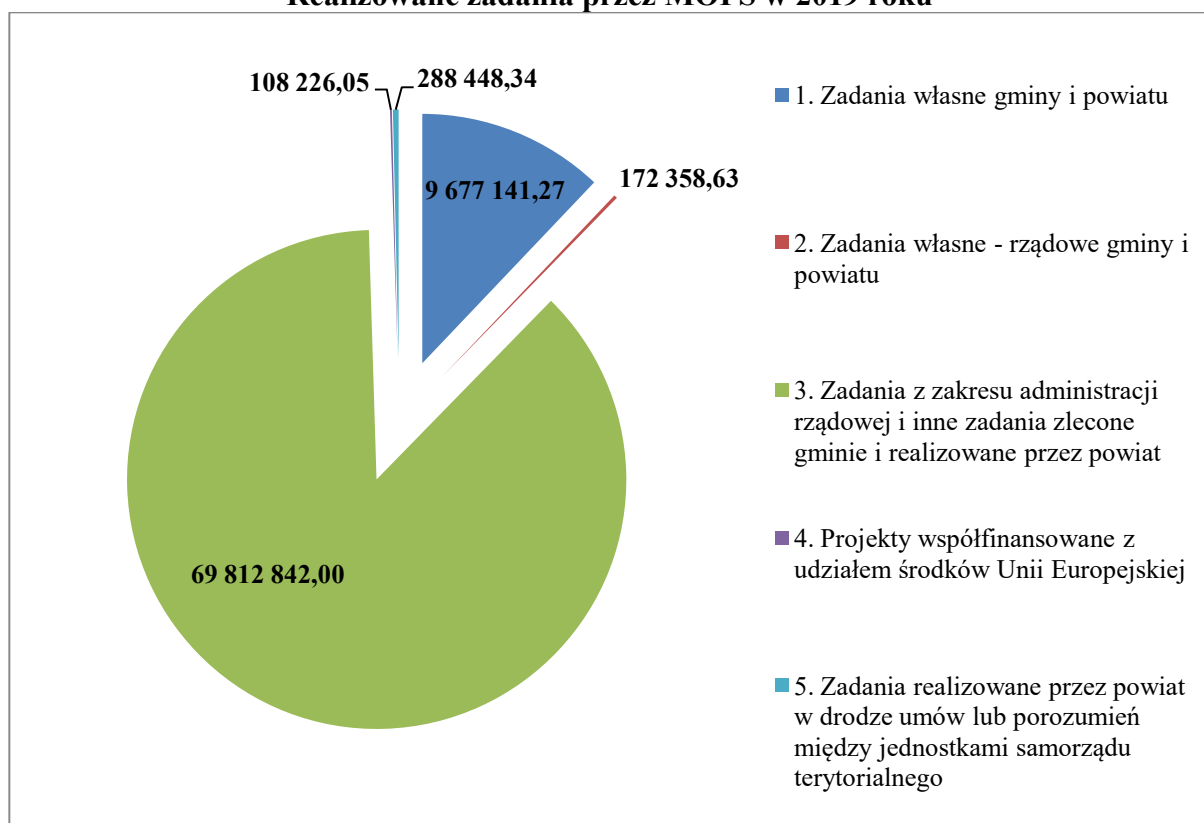
Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W roku 2019 wykonany plan wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniósł 80 059 016,29 zł, co stanowiło wzrost o 15,94 % wykonanych wydatków 2018 roku. Wzrost wydatków o kwotę 11 004 329,64 zł, wynikał przede wszystkim ze wzrostu wydatków na następujące zadania:

- a) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie, finansowane z budżetu państwa jako dotacje celowe o kwotę 10 824 114,02 zł z przeznaczeniem na świadczenia wychowawcze i ich obsługę, gdzie od 01.07.2019 r. świadczenia wychowawcze przysługują w wysokości 500,00 zł miesięcznie na każde dziecko w rodzinie niezależnie od dochodu,
- b) zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat, finansowane z budżetu państwa jako dotacje celowe w wysokości 388 091,70 zł z przeznaczeniem na świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka i ich obsługę.

Nadmienia się, iż tylko 10 % zadań realizowanych i nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej finansowanych jest środkami własnymi miasta, a 89 % zadań finansowanych jest z budżetu państwa jako dotacje celowe.

Realizowane zadania przez MOPS w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W 2019 roku MOPS rozpoczął realizację nowych zadań – projektów dofinansowanych z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 108 226,05 zł z przeznaczeniem na projekt pod tytułem „Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski” w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (12 038,15 zł) oraz projekt pod tytułem „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (96 187,90 zł).

Wydatki realizowane przez MOPS w 2019 roku z podziałem na formy wsparcia

L.p.	Forma wsparcia	Wydatek w 2019 r.	% udziału ogółem
1.	Projekt „Mój dom - kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski”	12 038,15	0,02
2.	Pomoc dla cudzoziemców	19 960,00	0,02
3.	Utrzymanie mieszkania chronionego i budynku przeznaczonego na rodzinny dom dziecka	22 301,26	0,03
4.	Dodatki energetyczne	34 032,25	0,04

5.	Świadczenia osobom pełnoletnim po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub zakładu poprawczego	56 109,83	0,07
6.	Projekt „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”	96 187,90	0,12
7.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	118 757,51	0,15
8.	Funkcjonowanie i utrzymanie noclegowni i ogrzewalni dla bezdomnych	152 185,34	0,19
9.	Przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Funkcjonowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie	155 811,63	0,19
10.	Rozliczenia z lat ubiegłych - nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych z dotacji wojewody lubelskiego	172 358,63	0,22
11.	Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	173 931,39	0,22
12.	Zasiłki celowe, pomoc w naturze i sprawienie pogrzebu	180 008,97	0,22
13.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (w tym wydatki ponoszone na wydanie decyzji)	192 508,90	0,24
14.	Asystenci rodzin	222 439,40	0,28
15.	Pomoc w zakresie dożywiania	238 355,45	0,30
16.	Opieka rodzinna w rodzinach zastępczych (wynagrodzenia)	284 115,60	0,35
17.	Pomoc materialna dla uczniów	373 767,00	0,47
17.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w rodzinach zastępczych i ich obsługa	386 069,99	0,48
18.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze z pomocy społecznej	392 760,00	0,49
19.	Funkcjonowanie i utrzymanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	399 275,93	0,50
20.	Zasiłki okresowe	497 968,13	0,62
21.	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców	602 833,20	0,75
22.	Świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka i ich obsługa	670 208,40	0,84
23.	Zasiłki stałe	812 811,09	1,02

24.	Świadczenia i usługi rodzinom zastępczym	891 619,57	1,11
25.	Dodatki mieszkaniowe	1 279 278,55	1,60
26.	Pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej	1 438 906,35	1,80
27.	Świadczenia programu „Dobry start” i ich obsługa	2 012 670,00	2,51
28.	Funkcjonowanie i utrzymanie MOPS	2 806 413,81	3,51
29.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia "Za życiem" i ich obsługa	17 969 147,52	22,44
30.	Świadczenia wychowawcze i ich obsługa	47 394 184,54	59,20
RAZEM		80 059 016,29	100,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Co roku najbardziej kosztowną formą wsparcia dla mieszkańców miasta, stanowiącą ponad połowę wykonanych wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są świadczenia wychowawcze i ich obsługa. Nadmienia się, iż obsługa świadczeń wychowawczych maleje i wynosi odpowiednio:

- w I półroczu 2019 r. to 1,5 % otrzymanych środków na świadczenia,
- w II półroczu 2019 r. to 1,2 % otrzymanych środków na świadczenia,
- od 01.01.2020 r. to 0,85 % otrzymanych środków na świadczenia.

Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2019 roku merytorycznie nadzorowane przez MOPS

L.p.	dział- rozdział	Wyszczególnienie zadania	Wartość w 2019 r.
1.	852-85203	Ośrodki wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy	965 277,00
2.	852-85228	Usługi opiekuńcze	343 356,00
3.	853-85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	142 087,35
4.	855-85504	Wspieranie rodziny	40 000,00
5.	855-85508	Rodziny zastępcze	165 520,08
6.	855-85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	952 222,01
RAZEM			2 608 462,44

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki merytorycznie nadzorowane i rozliczone przez MOPS, a ponoszone przez Urząd Miasta Biała Podlaska w 2019 r. wyniosły 2 608 462,44 zł, natomiast w 2018 r. rozliczono 2 331 210,88 zł. Wzrost wydatków o kwotę 277 251,56 zł (11,89 %) wynikał przede wszystkim ze wzrostu dotacji na:

- a) ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy przy Caritas Diecezji Siedleckiej o kwotę 143 365,50 zł, gdzie podwyższono kwotę w 2019 roku na jednego uczestnika ŚDS, gdzie było 1 458,10 zł i 1 612,30 zł, a jest 1 752,50 zł. Ponadto w ramach „Programu za Życiem” dodatkowo zwiększono dotację na 3 uczestników środowiskowego domu samopomocy do 30% (o 525,75 zł), dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby.
- b) usługi opiekuńcze o kwotę 91 163,70 zł, gdzie w 2019 r. wzrosła stawka za 1 godzinę usługi: z 18,30 zł do kwoty 19,50 zł, zrealizowano o 3887 godzin usług opiekuńczych więcej oraz skorzystało o 10 osób więcej niż w 2018 r. Ponadto świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w kwocie 45 493,50 zł było dofinansowane z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.
- c) rodziny zastępcze o kwotę 41 966,95 zł, gdzie w 2019 r. umieszczono sześcioro dzieci w czterech rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego.

W 2019 roku MOPS razem z partnerem - Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” w Lublinie rozpoczął realizację nowego zadania dofinansowanego z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na projekt pod tytułem „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”.

Dotacja celowa z budżetu miasta Biała Podlaska na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom – partnerowi projektu Polskiej Fundacji Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC POLAND” w Lublinie wykonana była w wysokości 40 000,00 zł.

III. Pomoc społeczna

1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pełni zarówno funkcję ośrodka pomocy społecznej, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W związku z tym realizuje zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomoc osobom niepełnosprawnym;
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych;

- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią: udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, skierowania do noclegowni bądź ogrzewalni, a także przyznawanie biletu kredytowanego. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2019 r. wydano **2891** decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony;
- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Artykuł 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od października 2018 r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701,00 zł;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 528,00 zł na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2019 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **937 rodzin**, liczących **2 073 osoby**, co stanowi 3,6 % ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej.

Liczba rodzin oraz osób występujących w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2018 i 2019, z podziałem na występujące problemy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2018r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Ubóstwo	583	537	1 255	1 126
Sieroctwo	7	4	23	11
Bezdomność	42	47	42	48
Potrzeba ochrony macierzyństwa	101	95	461	464
Bezrobocie	424	383	1 010	909
Niepełnosprawność	419	408	874	840
Długotrwała lub ciężka choroba	183	186	384	346
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	136	161	421	522
Przemoc w rodzinie	15	13	37	38
Alkoholizm	200	189	305	301
Narkomania	14	8	34	11
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	14	19	23
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	8	1	21	3
Zdarzenie losowe	0	1	0	2
Sytuacja kryzysowa	2	0	2	0

Do głównych przyczyn powstania trudnych sytuacji wymagających interwencji pracowników socjalnych, a tym samym konieczności udzielenia pomocy, zaliczyć należy od lat ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia oraz niepełnosprawność.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy, a tym samym wymagających wsparcia. W rodzinach występuje jednocześnie kilka powodów korzystania z pomocy społecznej.

Struktura rodzin korzystających w 2019 r. z pomocy MOPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓLEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓLEM	937	2 073
o liczbie osób		
1	438	438
2	192	384
3	123	369
4	98	392
5	52	260
6 i więcej	34	230
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	328	1235
o liczbie dzieci	142	384

1		
2	102	388
3	54	260
4	18	109
5	7	50
6	5	44
7 i więcej	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	144	461
o liczbie dzieci		
1	69	149
2	41	136
3	22	96
4 i więcej	12	80
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	202	348
o liczbie osób		
1	112	112
2	57	114
3	19	57
4 i więcej	14	65

3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

3.1. Schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok, przy czym w okresie jesienno – zimowym tj. od 1 października do 30 kwietnia czynna jest w godzinach od 18.00 do 8.00, a w okresie wiosenno – letnim w godzinach od 19.00 do 7.00. Noclegownia dysponuje 20 miejscami noclegowymi. Ponadto w okresie jesienno – zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W roku 2019 z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystało 36 osób bezdomnych.

Na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano 31 252, 21 zł. Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni; zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzanie ścieków, usługi telekomunikacyjne, kominiarskie, pralnicze, zakup środków czystości, podatek od nieruchomości.

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej. Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążenie do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążenie do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności. Bardzo ważnym elementem prowadzonych działań jest stała współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądową Służbą Kuratorską, organizacjami pozarządowymi (Caritas), szpitalami, przychodniami lekarskimi i Powiatowym Urzędem Pracy. Pracownik socjalny (psycholog) zatrudniony w MOPS podejmował z osobami bezdomnymi działania aktywizujące, mające na celu wychodzenie z bezdomności.

3.2. Dożywianie

Na podstawie przepisów Uchwały 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M. P. z 2018 r., poz. 1007) oraz Uchwały Nr III/21/18 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, prowadzone były działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom tego pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania zapobiegające zjawisku niedożywienia oraz poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w żłobku, przedszkolu i szkole dzieciom i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych,
- dowozu posiłków osobom starszym, niepełnosprawnym,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Programem objęto **587 osób**, w tym:

- 74 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej;
- 193 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej;
- 329 osób dorosłych.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości **238 355,45 zł**. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to 73 355,45 zł, co stanowi 31 % wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła 165 000,00 zł, tj. 69 %.

Z pomocy w formie posiłku skorzystało 315 osób w tym:

- w formie jednego gorącego posiłku 131 osób,
- z suchego prowiantu skorzystało 27 osób bezdomnych,
- w formie pełnego obiadu 184 osoby ,
- z dowozu posiłków korzystały 4 osoby.

Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w kwocie 66 530,67 zł;
- zakup posiłków dzieciom w żłobku, przedszkolach, uczniom w szkołach oraz pozostałym osobom dorosłym w kwocie 74 994,94 zł;
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w formie suchego prowiantu 6 124,36 zł,
- usługę w zakresie przygotowania i wydawania jednego gorącego posiłku osobom dorosłym 89 875,23 zł.
- wydatki na dowóz posiłków w kwocie 830,25 zł.

3.3. Praca socjalna

Praca socjalna jako podstawowe zadanie pomocy społecznej, realizowane jest niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy.

Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego. Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2019 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono **477** rodzinom liczącym **1030** osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej **65** rodzinom liczącym **155** osób.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m.in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;
- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną:

Wyszczególnienie	2018 rok		2019 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	594	1310	477	1030
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	95	229	65	155

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych, czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno – zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

3.4. Usługi opiekuńcze

W 2019 roku usługi opiekuńcze na rzecz osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie MOPS. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu ofert na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem,

wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomoc w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2019 r. z tej formy pomocy skorzystało 94 osoby, a wydatkowana kwota na ten cel to 343 356,00 zł, zrealizowano 17 608 godzin usług opiekuńczych. Średnio jednej osobie w ciągu roku przyznano 187 godzin usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usług wynosił 19,50 zł w dni robocze.

Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr I/4/06 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 10 lutego 2006 r.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2018 rok		2019 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
84	13 721	94	17 608

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej przystąpił do programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019, którego celem jest wsparcie społeczne w formie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydanym na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Liczba osób korzystających z programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019

„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019	
Liczba osób	28
Liczba godzin	4 666

3.5. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zadanie to realizowane było zgodnie z Uchwałą Nr VIII/47/15 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu. W 2019 roku MOPS sprawił 4 pochówki za łączną kwotę 11 170,00 zł. Średni koszt pochówku wyniósł 2 792,50 zł.

3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. W ramach tego świadczenia w 2019 r. opłacano składkę zdrowotną za:

- 132 osoby pobierające w MOPS zasiłek stały w kwocie 65 005,15 zł;
- 32 osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w kwocie 17 240,85 zł.

3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby, które nie są ubezpieczone na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa. Potwierdzeniem prawa do tych świadczeń jest decyzja administracyjna poprzedzona wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego. Zadanie to jest finansowane przez budżet państwa wraz z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz kosztami związanymi z wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2019 r. przeprowadzono 72 wywiady środowiskowe, na podstawie których wydano 72 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

3.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywały 74 osoby. Za 73 mieszkańców Gminy Miejskiej Biała Podlaska przebywających w domach pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej ponosił częściową odpłatność, a 1 osoba przebywająca w domu pomocy społecznej sama ponosiła pełną odpłatność za swój pobyt. Mieszkańcy Białej Podlaskiej przebywali w 13 domach pomocy społecznej tj.: w Kozuli, Kodniu, Kostomłotach, Konstantynowie, Kalince, Krasnymstawie, Ryżkach, Różance, Młodzieszynie, Popkowicach, Matczyni, Tyszowcach, Nowinach. Na ten cel w 2019 roku wydatkowano kwotę 1 438 906,35 zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. nie było osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w poszczególnych latach:

2017 r. – 64 osoby,

2018 r. – 70 osób,

2019 r. – 74 osoby.

Spośród 74 osób przebywających w 2019 r. w domach pomocy społecznej 12 osób zmarło, 2 osoby zrezygnowały z dalszego pobytu, zaś 1 osoba została umieszczona w ZOL, w związku z czym uchylono decyzję kierującą.

3.9. Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą czy placówkę opiekuńczo-wychowawczą, bądź młodzieżowy ośrodek wychowawczy może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integracji ze społecznością lokalną. Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Kopernika 9/67, przeznaczone jest docelowo dla 4 osób.

W 2019 r. w mieszkaniu chronionym przebywało łącznie 8 osób. Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano 7 752,56 zł z przeznaczeniem na opłaty czynszowe za

wynajmowane mieszkanie i opłaty za centralne ogrzewanie, wodę, ścieki, gaz, śmieci, energię elektryczną telewizję kablową.

3.10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

W 2019 roku ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały **82** osoby niepełnosprawne, w tym **71** dzieci.

Usługi świadczone były przez następujące podmioty:

- 1) Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej – zrealizowało 5 133 godziny usług,
- 2) Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży RENMED w Białej Podlaskiej – zrealizował 1 413 godzin usług.

Łącznie na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 392 760,00 zł.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2018 rok		2019 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	73	5 926	82	6 546

3.11. Środowiskowy Dom Samopomocy

Zapewnienie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi w Środowiskowym Domu Samopomocy z siedzibą w Białej Podlaskiej przy ul. Warszawskiej 15 zostało powierzone od 1 stycznia 2017 r. Caritas Diecezji Siedleckiej z siedzibą w Siedlcach, ul. Biskupa Świrskiego 57. Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) oraz dla osób upośledzonych umysłowo (typ B), które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2019 r. do udziału w zajęciach terapeutycznych skierowano 52 osoby z zaburzeniami psychicznymi. Osoby korzystające z usług ŚDS objęte były wsparciem

psychologa, pracownika socjalnego i pielęgniarki oraz instruktorów terapii zajęciowej w ramach prowadzonych pracowni: plastycznej, kulinarnej, informatycznej, krawieckiej i rękodzieła, florystycznej. Dom zapewniał również zajęcia muzyczne, terapię ruchem, relaksację, wyjścia na basen, udział w konkursach, zabawach, festynach, wycieczkach, spotkaniach integracyjnych oraz gorący posiłek.

W 2019 r. ŚDS otrzymał dotację w łącznej wysokości 965 277,00 zł, w tym na bieżącą działalność w kwocie 965 277,00 zł oraz w ramach Programu Kompleksowego Wsparcia dla Rodzin „Za życiem” dodatkowa dotacja celowa w wysokości 18 927,00 zł. Środki finansowe z dotacji Wojewody Lubelskiego przeznaczono na pokrycie kosztów merytorycznych i kosztów obsługi zadania, w tym administracyjnych oraz na zakupy sprzętu i wyposażenia jak również na dodatkowe zajęcia uczestnikom z autyzmem oraz niepełnosprawnością sprzężoną poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie terapeuty z kwalifikacjami do pracy z ww. osobami. Powyższą dotację przekazał Urząd Miasta Biała Podlaska. MOPS sprawował nadzór merytoryczny.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

4.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 701,00 zł.
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 528,00 zł.
- maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 645,00 zł, minimalna zaś, określona ustawowo 30,00 zł miesięcznie.

Przyznano 1591 świadczeń. Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wynosiła 510,88 zł. W 2019 r. z zasiłku stałego skorzystało 170 osób. Wydatkowano kwotę 812 811,09 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego.

4.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność.

Na tę formę pomocy w 2019 r. wydatkowano kwotę 482 444,84 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego.

Zasiłki okresowe przyznano 391 rodzinom liczącym 924 osoby. Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie – w 230 rodzinach liczących 520 osób;
- niepełnosprawność – w 80 rodzinach liczących 173 osoby;
- długotrwała choroba – w 38 rodzinach liczących 78 osób;
- inne niż ww. – w 122 rodzinach liczących 318 osób.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20,00 zł.

Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2019 r. wynosiła 325,10 zł.

4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie, która nie spełnia kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku

celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Na zasiłki celowe i w naturze w 2019 r. wydatkowano kwotę 168 425,97 zł. Pomoc udzielono 424 rodzinom.

Zasiłki celowe były przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużycia energii elektrycznej i czynszu, w tym:

- specjalne zasiłki celowe przyznano 193 rodzinom na kwotę 78 733,00 zł,
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego przyznano 8 osobom na kwotę 1 303,00 zł,
- pomoc w postaci zakupu węgla 136 osobom, łącznie 69 ton na kwotę 45 240,00 zł,
- wykupiono leki wg przedłożonych recept lekarskich 11 osobom na kwotę 1 759,30 zł,

4.4. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym

W 2019 r. 4 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została przyznana pomoc w łącznej kwocie **16 000,00 zł**. Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych, tj. zakup żywności, niezbędnego ubrania, obuwia, dofinansowanie do pokrycia kosztów utrzymania mieszkania.

Pracownik socjalny jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi powołanego zarządzeniem Nr 202 Wojewody Lubelskiego. Uczestniczył w pracach Zespołu, w zakresie wymiany informacji i doświadczeń związanych z realizacją Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi oraz planowania wspólnych działań Zespołu i współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Ponadto pracownik socjalny jako członek Zespołu we współpracy z funkcjonariuszami Straży Granicznej podejmował działania w zakresie rozpoznania, wsparcia i integracji społeczności romskiej w środowisku lokalnym.

4.5. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą

W 2019 r. udzielono pomocy 1 rodzinie cudzoziemskiej, która uzyskała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status ochrony uzupełniającej. Łącznie wydatkowano **3 960,00 zł**.

Pracownik socjalny z 1 rodziną kontynuował realizację indywidualnego programu integracji cudzoziemca zawartego w 2018 r. W ramach realizowanego programu pracownik socjalny podejmował działania zmierzające do przystosowania rodziny cudzoziemskiej do prawidłowego i zgodnego z obowiązującym prawem funkcjonowania w Polsce, tj. pomoc w znalezieniu mieszkania, w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, w uzyskaniu pracy, pomoc w zakresie załatwiania spraw w instytucjach i urzędach, jak również w zakresie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Pracownik socjalny jako członek Lokalnego Zespołu Współdziałania działającego na mocy porozumienia w sprawie standardowych procedur postępowania w zakresie rozpoznawania przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy seksualnej lub przemocy związanej z płcią wobec cudzoziemców przebywających w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy zawartego pomiędzy Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHACER), Komendantem Głównym Policji, Fundacją „La Strada” oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć uczestniczył w 11 spotkaniach Zespołu. Pracownik socjalny uczestniczył w pracach Zespołu w zakresie wymiany doświadczeń oraz pogłębiania tematyki uchodźstwa z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych. Ponadto w ramach działań Zespołu pracownik socjalny uczestniczył w dwóch interwencjach Policji podjętych w stosunku do cudzoziemców podejrzanych o stosowanie przemocy przebywających w Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej.

IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej został powołany zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), Zarządzeniem Nr 199/15 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 23 października 2015 r. z późn. zm. na kadencję w latach 2015-2019. W skład Zespołu wchodziło 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W dniu 23 października 2019 r. upłynęła kadencja dotychczasowego Zespołu w związku z tym powyższe zarządzenie zostało uchylone dnia 31 października 2019 r.

Lp.	Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej	
1.	Barbara Gromadzka - Przewodnicząca Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
2.	Agata Chromiec – Sekretarz Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
3.	Ilona Wierzejska	Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej
4.	Katarzyna Piertaszkiwicz	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
5.	Aneta Patarska	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
6.	Joanna Kozłowiec	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej
7.	Małgorzata Nowogrodzka	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych
8.	Ewa Fabian	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich
9.	Edyta Grzesiuk	Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej
10.	Jadwiga Oremczuk	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Białej Podlaskiej
11.	Zbigniew Dacewicz	Punkt Konsultacyjno - Interwencyjny w Białej Podlaskiej
12.	Małgorzata Bandzerewicz	Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Białej Podlaskiej, Stowarzyszenie Wspierania Aktywności „Bona Fides”
13.	Magdalena Sowa	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białej Podlaskiej

Uchwałą Nr VII/70/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania z późn. zm. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2019 r., poz. 5535) oraz Zarządzeniem Nr 201/19 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 października 2019 r. został powołany

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej na kadencję w latach 2019-2023.

W skład Zespołu wchodzi 12 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Lp.	Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej	
1.	Katarzyna Gierej – Przewodnicząca Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
2.	Aleksandra Szadkowska– Wiceprzewodnicząca Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
3.	Szymon Markowski	Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej
4.	Anna Stolarczuk	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
5.	Agnieszka Gralikowska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Vena” w Białej Podlaskiej
6.	Alicja Kotowska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Białej Podlaskiej
7.	Beata Mazur	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych
8.	Ewa Fabian	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nietletnich
9.	Edyta Grzesiuk	Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej
10.	Ewa Daczkowska	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Białej Podlaskiej
11.	Zbigniew Dacewicz	Punkt Konsultacyjno - Interwencyjny w Białej Podlaskiej
12.	Małgorzata Bandzerewicz	Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Białej Podlaskiej, Stowarzyszenie Wspierania Aktywności „Bona Fides”

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

W 2019 r. odbyło się 5 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj.:

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
2. gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. Policji,
4. oświaty,
5. ochrony zdrowia,

6. kuratorów sądowych,
7. prokuratorów,
8. przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

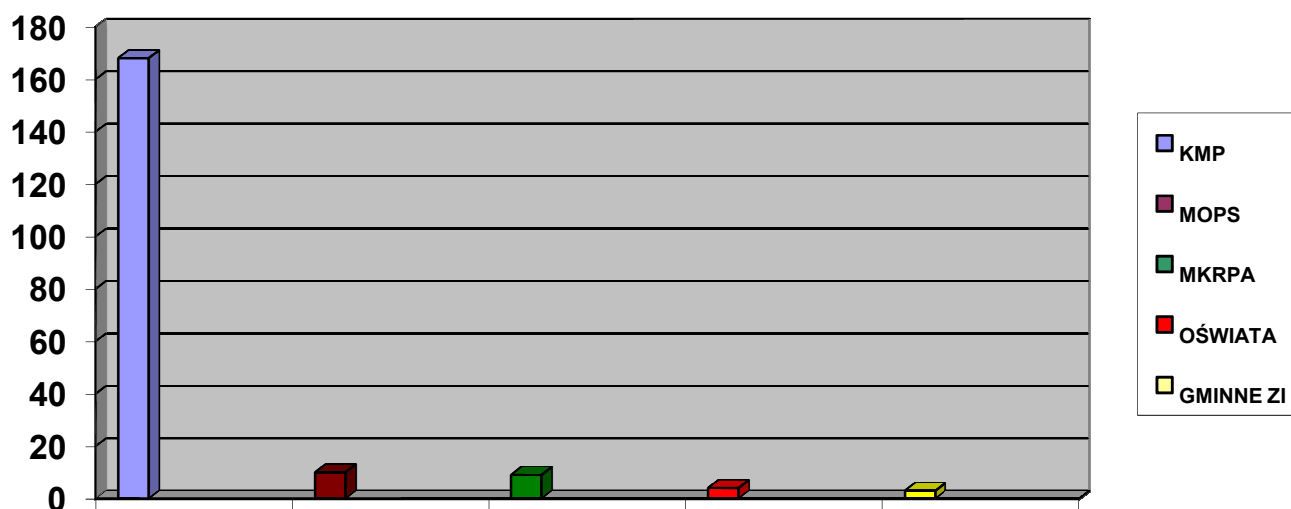
Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W okresie sprawozdawczym do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej wpłynęło **194 „Niebieskich Kart”** w tym:

- **168** z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- **10** z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- **9** z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- **4** z oświaty,
- **3** z Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost zakładanych „Niebieskich Kart” o 13. Najczęściej „Niebieskie Karty” zakładali funkcjonariusze Policji. Zgodnie z przepisami utworzono **140 grup roboczych** w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

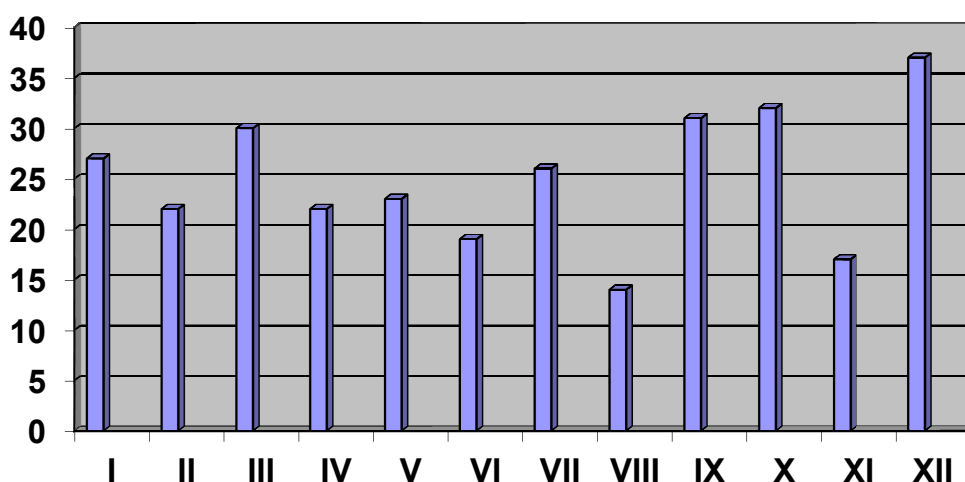
Liczba „Niebieskich Kart – A” w 2019 r.

W 2019 r. odbyły się **303 posiedzenia grup roboczych**, na które były zapraszane osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Ilość posiedzeń w poszczególnych miesiącach:

- Styczeń – 27
- Luty – 22
- Marzec – 30
- Kwiecień – 22
- Maj – 23
- Czerwiec – 19
- Lipiec – 26
- Sierpień – 14
- Wrzesień – 31
- Październik – 32
- Listopad – 17
- Grudzień – 37

Spotkania grup roboczych w poszczególnych miesiącach

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono **169 formularzy „Niebieskich Kart C”** z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz **91 formularzy „Niebieskich Kart D”** z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie występuje zdecydowana przewaga kobiet. Na **194** wypełnionych „Niebieskich Kart” (w tym „Niebieskie Karty”, które były zakładane w rodzinach kilkakrotnie i były dublowane w wyniku składanych zawiadomień z art. 207 kk.) **116** osób doświadczających przemocy to kobiety, **20** osób to mężczyźni, a **10** „Niebieskich Kart” dotyczyło przemocy wobec dzieci.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie występuje zdecydowana przewaga mężczyzn. **123** osób stosujących przemoc to mężczyźni, **18** to kobiety i **2** dzieci.

W przeważającej ilości „Niebieskich Kart” osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, nadużywają alkoholu (**124** osoby).

Najczęściej występującymi formami przemocy w rodzinach była jednocześnie przemoc fizyczna i psychiczna oraz przemoc psychiczna. W pojedynczych przypadkach występowało również zaniedbanie i przemoc seksualna.

W 2019 r. zakończonych zostało 178 „Niebieskich Kart” (z lat 2017 – 2019) z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Ponadto zakończonych zostało 76 „Niebieskich Kart” z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W 2019 r. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej złożył 28 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk. do Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej.

Działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej w 2019 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	5
2.	Liczba szkoleń zespołu interdyscyplinarnego	1
3.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A”	194
4.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	10
5.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Policji	168
6.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska	9
7.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli oświaty	4
8.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli ochrony zdrowia	0
9.	Liczba przekazanych „Niebieskich Kart – A” przez inne Zespoły Interdyscyplinarne	3
10.	Liczba powołanych Grup Roboczych	140
11.	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	303
12.	Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.	178
13.	Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.	76
14.	Liczba przekazanych przez zespół interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	28

W okresie sprawozdawczym członkowie Zespołu przeprowadzili spotkania edukacyjne na temat przemocy w rodzinie dla uczniów kl. VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 1 w Białej Podlaskiej (27 i 28 października 2019 r.).

Ponadto w dniu 22 października 2019 r. odbyło się spotkanie edukacyjne na temat przemocy w rodzinie dla dzieci z placówki wsparcia dziennego „Dziupła” w Białej Podlaskiej.

Członkowie Zespołu wzięli udział w superwizji konsultacyjno-wspierającej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i powołanych w jej ramach grup roboczych w ramach projektu „Prowadzenie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Projekt finansowany był ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 i realizowany był przez Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Superwizja w wymiarze 12 godzin dydaktycznych z podziałem na dwie jednodniowe sesje superwizyjne trwające po 6 godzin odbyły się 5 kwietnia 2019 r. i 17 września 2019 r. Superwizję prowadziła Pani Renata Durda.

Zespół zorganizował dwudniowe szkolenie dla przedstawicieli podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szkolenie nt.: „Co robić, żeby chciało się chcieć – profilaktyka wypalenia zawodowego” odbyło się 10 – 11 października 2019 r. W szkoleniu uczestniczyło 25 osób. Celem szkolenia był rozwój kompetencji zawodowych i osobistych potrzebnych do pracy z klientami oraz nauka jak chronić się przed wypaleniem zawodowym.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie rozpowszechniał informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym poprzez opracowane i wydrukowane na zlecenie Zespołu ulotki w ilości 500 szt. Rozpowszechniano również plakaty dotyczące zjawiska przemocy wobec dzieci, które bezpłatnie otrzymał Zespół od Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej realizuje zadania w oparciu o:

- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, ze zm.),
- rozporządzenie MG, PiPS z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018 r., poz. 2027),
- rozporządzenie MPiPS z 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 870),
- rozporządzenie MPiPS z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162 z późn. zm.),
- rozporządzenie MPiPS z 18 grudnia 2007r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1875),
- rozporządzenie MPiPS z 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 843),
- rozporządzenie MPiPS z 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 818),

- zarządzenie Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej,
- zgodę Wojewody Lubelskiego z 12 czerwca 2002 r. na powołanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej i ustalenie obszaru jego działania.

1. Informacje ogólne

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Obszarem działań Zespół obejmuje miasto Biała Podlaska i powiat bialski. Skład Zespołu stanowią: przewodniczący, sekretarz, 12 lekarzy (o specjalizacji w zakresie: pediatrii, kardiologii, okulistyki, otolaryngologii, psychiatrii, neurologii, rehabilitacji medycznej, medycyny rodzinnej i chorób wewnętrznych), 5 psychologów, 7 pedagogów, 7 doradców zawodowych, 6 pracowników socjalnych.

W 2019 r. odbyło się 207 (w roku 2018 -195) posiedzeń składu orzekającego z udziałem przewodniczącego składu lekarza i członków składu specjalistów, średnio 18 w miesiącu.

2. Realizacja zadań

Niepełnosprawność jest problemem społecznym o dużym zasięgu i dotyka ludzi niezależnie od ich wieku, statusu społecznego czy materialnego. Za osobę niepełnosprawną prawnie uważa się osobę, która posiada orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, dla osób powyżej 16 roku życia: znaczny, umiarkowany i lekki. W przypadku dzieci od 0-16 roku życia ustala się fakt niepełnosprawności. W zależności od stanu zdrowia dziecka uprawniające do zasiłku lub świadczenia pielęgnacyjnego. Orzeczenie wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub opiekuna prawnego.

2.1. Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

W 2019 roku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wpłynęło **ogółem 2336** wniosków (wzrost ok. 9,6 % w porównaniu do roku ubiegłego), z tego **2067** to wnioski osób powyżej 16 roku życia.

Wnioski osób powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	odpowiednie zatrudnienie	304
2.	szkolenie	5
3.	uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	24
4.	konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	276
5.	korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	745
6.	zasiłek stały	0
7.	zasiłek pielęgnacyjny	283
8.	korzystanie z karty parkingowej	219
9.	inne (ulgi podatkowe, ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej, ulgi telekomunikacyjne, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju)	211
	Razem	2067

Wnioski osób do 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	zasiłek pielęgnacyjny	208
2.	zasiłek stały (świadczenie pielęgnacyjne)	41
3.	inne (konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z karty parkingowej, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze)	20
Razem		269

Zdecydowana większość osób ubiegała się o wydanie orzeczenia w celu środowiskowego wsparcia, odpowiedniego zatrudnienia, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego i karty parkingowej.

2.2. Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

W roku 2019 składy orzekające Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej na podstawie złożonych wniosków wydały łącznie **2202** orzeczenia, (wzrost o **137**, tj. **6,5 %** w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego) w tym **1935** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i **267** o niepełnosprawności.

Struktura wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia

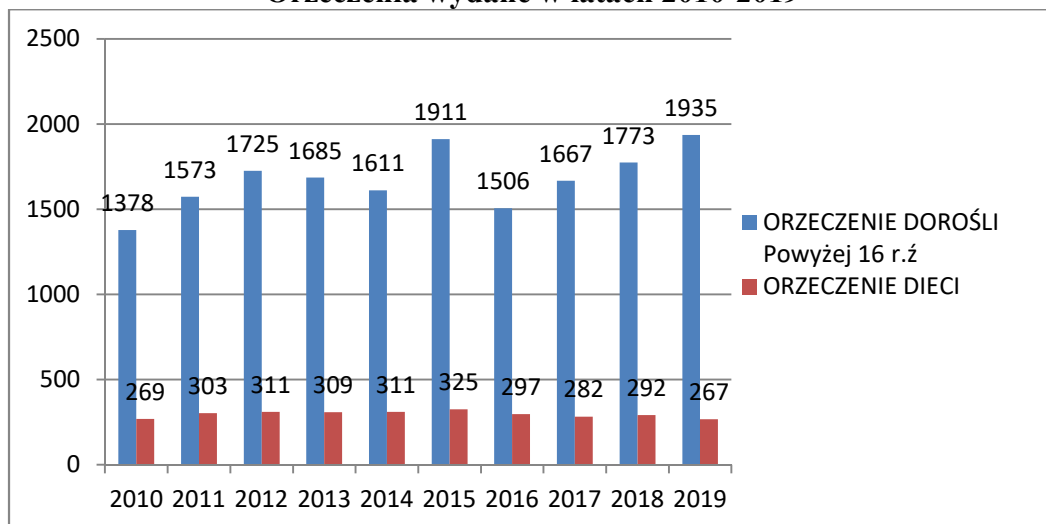
Orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności			Orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	Orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	Razem
znaczny	umiarkowany	lekki			
596	715	492	80	52	1935

Struktura wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia

Orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	Orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	Orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Razem
244	21	2	267

Od roku 2015 obserwuje się ponowy wzrost wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Orzeczenia wydane w latach 2010-2019

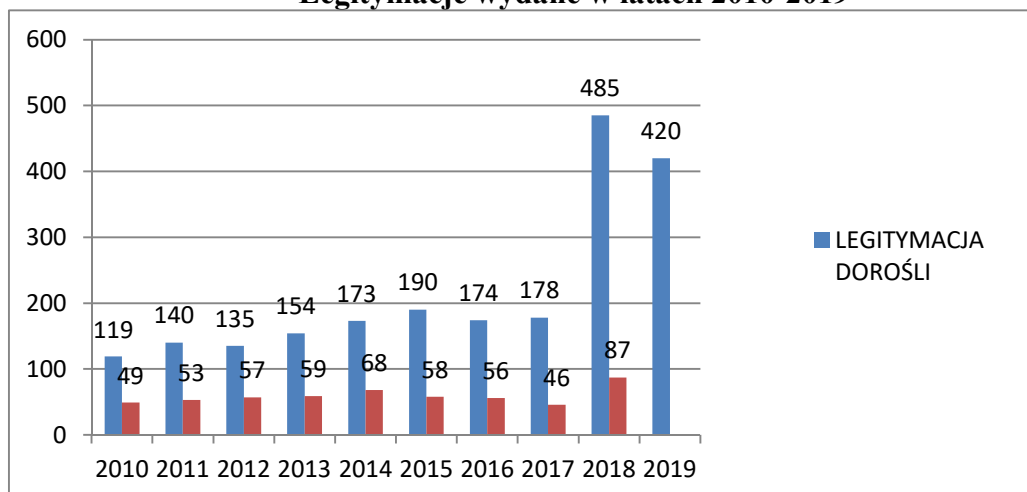

2.3. Legitymacje o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Z dniem 1 września 2017 r. weszły w życie nowe regulacje prawne dotyczące zasad wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność i określiły nowy wzór legitymacji osób niepełnosprawnych (rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Dz. U. z 2007 r. poz. 1541). Organem uprawnionym do jej wydania jest właściwy miejscowo powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. Zespół otrzymuje od Wojewody Lubelskiego dodatkowe środki na dystrybucję nowych blankietów legitymacji, produkowanych przez Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie.

W 2019 r. osobom niepełnosprawnym wydano **502 legitymacje dokumentujące niepełnosprawność** (420 legitymacji wydano osobom po 16 roku życia i 82 legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia).

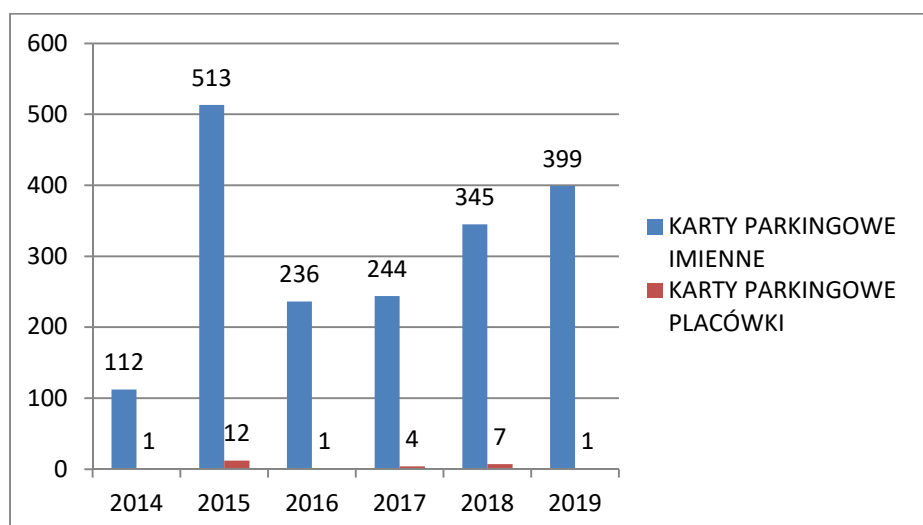
Legitymacje wydane w latach 2010-2019

2.4. Karty parkingowe wydane osobom niepełnosprawnym i placówkom

Zgodnie z ustawą z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje karty parkingowe. W 2019 r. wydano łącznie **400 kart**, z tego **399 imiennych kart parkingowych** dla osób niepełnosprawnych oraz **1 kartę parkingową dla placówek** zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Nastąpił wzrost o **48** wydanych kart parkingowych w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Karty parkingowe wydane w latach 2014 -2019

2.5. Zaświadczenia o podstawie zaliczania do stopnia niepełnosprawności

Na podstawie art. 22 ust.1 pkt 2 i art. 26a ust.1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności od 2019 r. przyjął i wydał 1 zaświadczenie o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności, które wydaje się do celów udokumentowania przez pracodawcę stanów zatrudnienia osób niepełnosprawnych (dotyczy osób, które otrzymały orzeczenia bez symbolu przyczyny niepełnosprawności 02-P w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 czerwca 2018 r.)

2.6. Odwołania złożone

Jeżeli orzeczenie wydane przez powiatowy zespół nie spełnia oczekiwań wnioskodawcy – ma on prawo w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złożyć odwołanie do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

W 2019 roku wniesiono łącznie **115 odwołań** od wydanych orzeczeń, tj. **92** odwołania od orzeczeń wydanych osobom po 16 roku życia oraz **23** odwołania od orzeczeń wydanych osobom do 16 roku życia. Wszystkie odwołania przekazano do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie. Zdecydowana większość orzeczeń została utrzymana przez organ II instancji.

2.7. Zmiany w systemie orzecznictwem EKSMOoN

Elektroniczny system (EKSMOoN), wdrożony w zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności, funkcjonuje w całej Polsce od 2008 r. Służy gromadzeniu danych dotyczących procesu orzekania o niepełnosprawności. Wspomaga rejestrację i proces wydawania orzeczeń o niepełnosprawności przez wojewódzkie i powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Wykorzystywany jest również do kontroli wniosków i odwołań oraz orzeczeń wydawanych na obszarze całego kraju, a także do prowadzenia bieżących analiz przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Ze względu na konieczność usprawnienia procesu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności od września 2019 r. decyzją Pełnomocnika Rządu wdrażane są nowe zasady, wprowadzanie wszystkich dokumentów i ocen koniecznych do wydania orzeczenia w formie elektronicznej. Nasz Zespół podjął działania organizacyjne i sukcesywnie wdraża proponowane zmiany. Wiąże się to ze zmianą działań logistycznych oraz z wydłużonym czasem przygotowania i trwania posiedzeń składów orzekających, zwiększonym zapotrzebowaniem na materiały biurowe.

2.8. Współpraca

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej w ramach realizacji zadań współpracuje z samorządami i organizacjami pozarządowymi. W 2019 roku w ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym w Białej Podlaskiej przygotowano dane statystyczne dotyczące osób niepełnosprawnych wygenerowane z systemu do opracowania Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022. Udostępniono dane na prośbę Ośrodka Terapii i Diagnostyki Dzieci z Autyzmem - do projektu, którego celem jest wykluczenie społeczne dzieci z autyzmem.

VI. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2019 r. z przyznanej Gminie Miejskiej Biała Podlaska przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwoty w wysokości 1 912 643,00 zł, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób

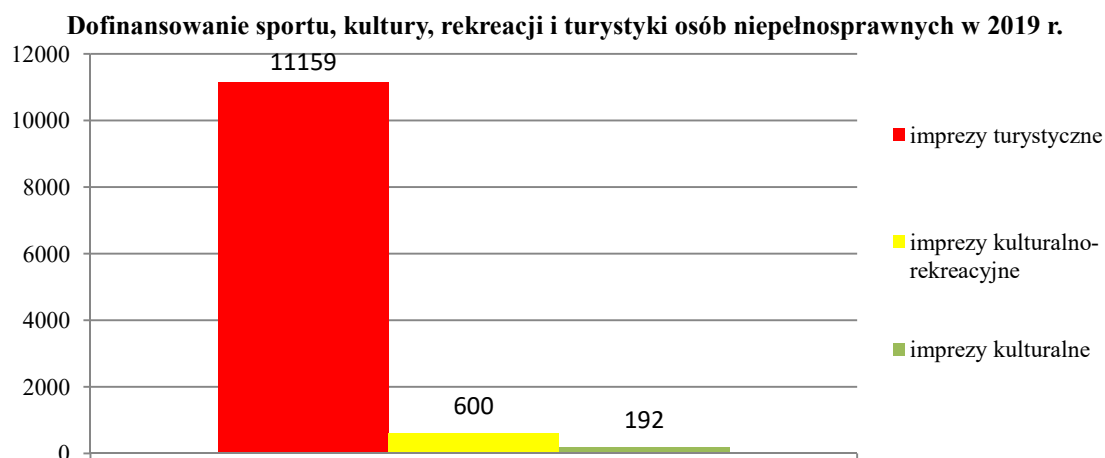
niepełnosprawnych, zgodnie z Uchwałą Nr V/50/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 11 marca 2019 r. zmienioną Uchwałą Nr VIII/89/19 Rady Miasta Biała Podlaska z 30 września 2019 r. oraz Uchwałą Nr X/136/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 25 listopada 2019 r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 1 912 643,00 zł.

Środki Funduszu wydatkowano na następujące cele.

1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na realizację zadania w 2019 r. wydatkowano łącznie 11 951,00 zł rozliczając 4 umowy z organizacjami pozarządowymi działającymi rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” zorganizowało imprezę kulturalno-rekreacyjną pn. „Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną” dla 100 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 600,00 zł.
- 2) Białkopodlaskie Stowarzyszenie „AMAZONKI” zorganizowało imprezę turystyczną pn. „Wycieczka do Oświęcimia, Kalwarii, Wadowic i Zakopanego” dla 18 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 7 020,00 zł.
- 3) Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski na rzecz Koła PZN w Białej Podlaskiej zorganizował imprezę kulturalną pn.: „Międzynarodowy Dzień Białej Łaski” dla 16 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska i 3 przewodników. Przekazano dofinansowanie w wysokości 192,00 zł.
- 4) Stowarzyszenie „PROSTA” zorganizowało imprezę turystyczną pn. „Wycieczka do Kozłówki, Nałęczowa i Kazimierza Dolnego” dla 22 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 4 139,00 zł.

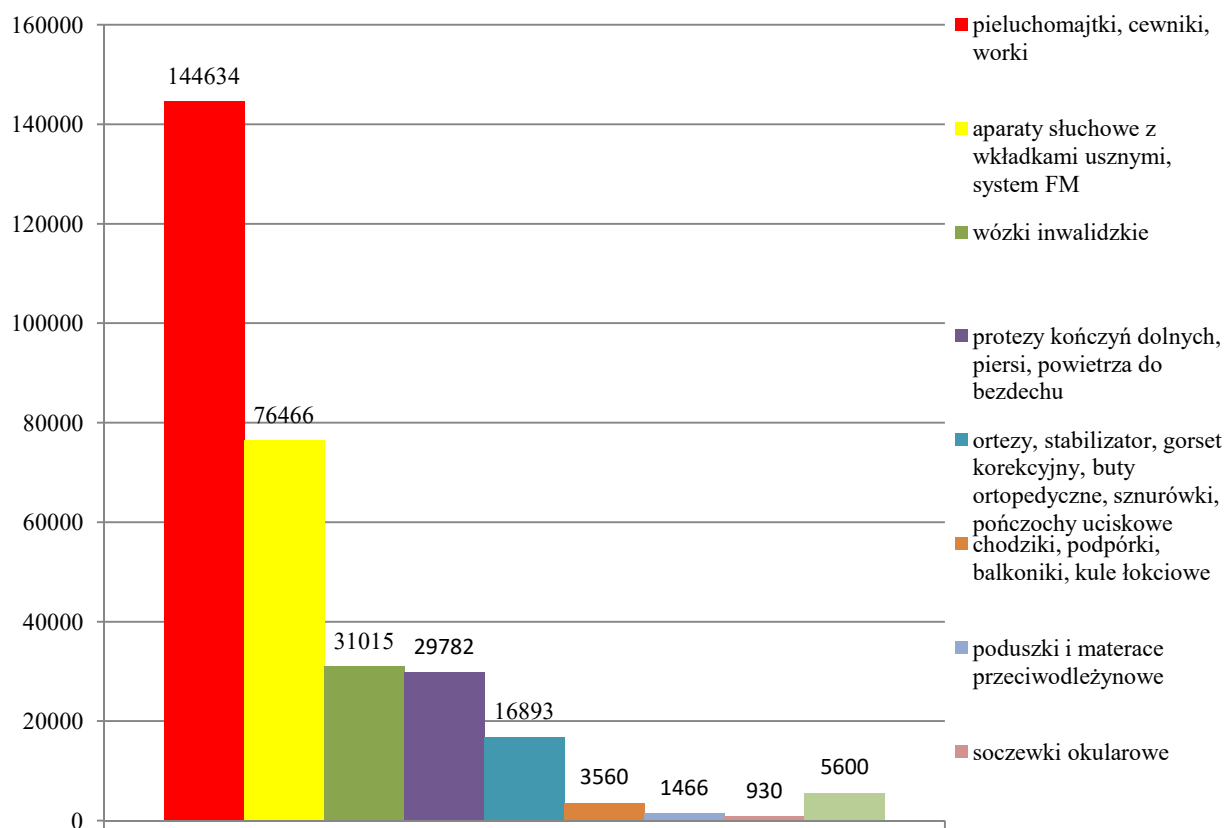
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

W 2019 r. w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 258 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 300 116,00 zł oraz 23 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 10 347,00 zł, rozpatrując łącznie 664 wniosków. Dofinansowano zakup: aparatów słuchowych z wkładkami usznymi, system Fm wspomagający słyszenie, poduszek i materaców przeciwośluzynowych, protez (piersi, kończyn dolnych), protez powietrznych do leczenia bezdechu sennego, wózków inwalidzkich, butów ortopedycznych, kul, chodzików, balkoników, podpórek, ortez, gorsetów, pieluchomajtek, wkładek, cewników, worków, soczewek okularowych i in.

Ponadto, w 2019 r. 9 dorosłych osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 11 202,00 zł. Dofinansowanie przeznaczono na zakup aparatów masujących, mat rehabilitacyjnych, stołu do masażu, poręczy, bieżni,

rotora, rowerów stacjonarnych, masażera. Dofinansowanie otrzymało również 3 niepełnosprawnych dzieci do zakupu komputerów wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem oraz podłogi interaktywnej na kwotę 11 133,00 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2019 r.

3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2019 r. ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 72 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 20 dzieciom i młodzieży przeznaczając na ten cel kwotę 98 298,00 zł. Dodatkowo dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 55 opiekunom wydatkując kwotę 42 814,00 zł.

4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2019 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 11 dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 1 nieletnia osoba niepełnosprawna na łączną kwotę 105 657,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie 6 łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, zakup schodołaza, zakup i montaż 2 platform schodowych, budowę podjazdu do domu jednorodzinnego wraz z wykonaniem chodnika, wykonanie pochylni z blachy ocynkowanej oraz dostosowanie drzwi wejściowych poprzez poszerzenie otworu drzwiowego i wstawienie drzwi o szerokości co najmniej 100 cm w świetle ościeżnicy.

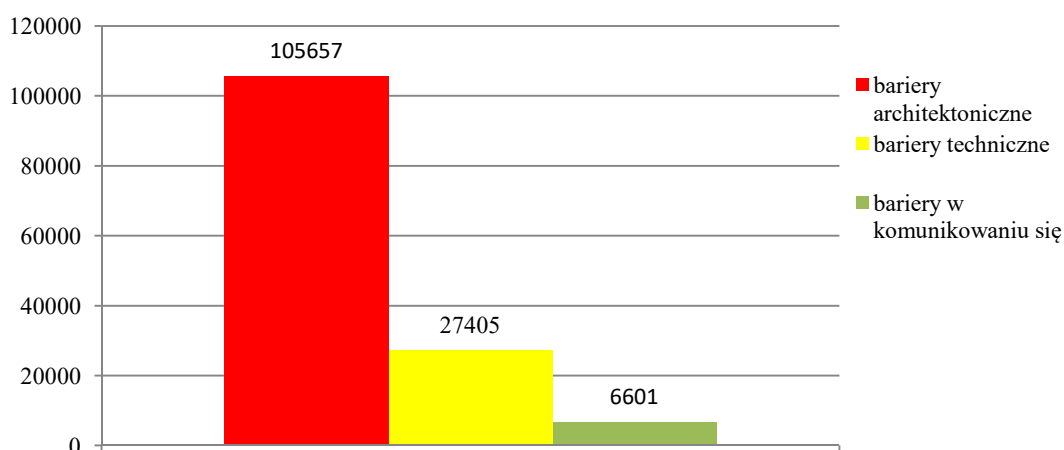
Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom z niepełnosprawnością. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością ruchową sprawniejsze funkcjonowanie zarówno w życiu codziennym jak i społecznym czy zawodowym.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 5 dorosłym osobom niepełnosprawnym, 3 nieletnim osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 27 405,00 zł dofinansowując zakup: 1 systemu podnośnika transportowo-kąpielowego (montowany do ściany), 2 łóżek ortopedycznych (ortopedyczne, bariatryczne) z materacem, podnośnika transportowo-kąpielowego (jeżdżący), zakup poręczy i krzeselka prysznicowego, bio bidetu oraz zakup słuchawek wygłuszających i lupy elektronicznej.

Bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie z niepełnosprawnością funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom niepełnosprawnym sprawniejsze działanie w społeczeństwie jak również poprawia funkcjonowanie takich osób w życiu codziennym.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymały 2 dorosłe osoby niepełnosprawne w łącznej wysokości 6 601,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na zakup 2 laptopów z dostępem do Internetu. Z dofinansowania skorzystały osoby niepełnosprawne, u których występują ograniczenia uniemożliwiające swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością sprawniejsze i bardziej swobodne nawiązywanie kontaktów społecznych oraz pozyskiwanie i przekazywanie informacji poprzez Internet.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2019 r.

5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

W 2019 r. na terenie Białej Podlaskiej funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

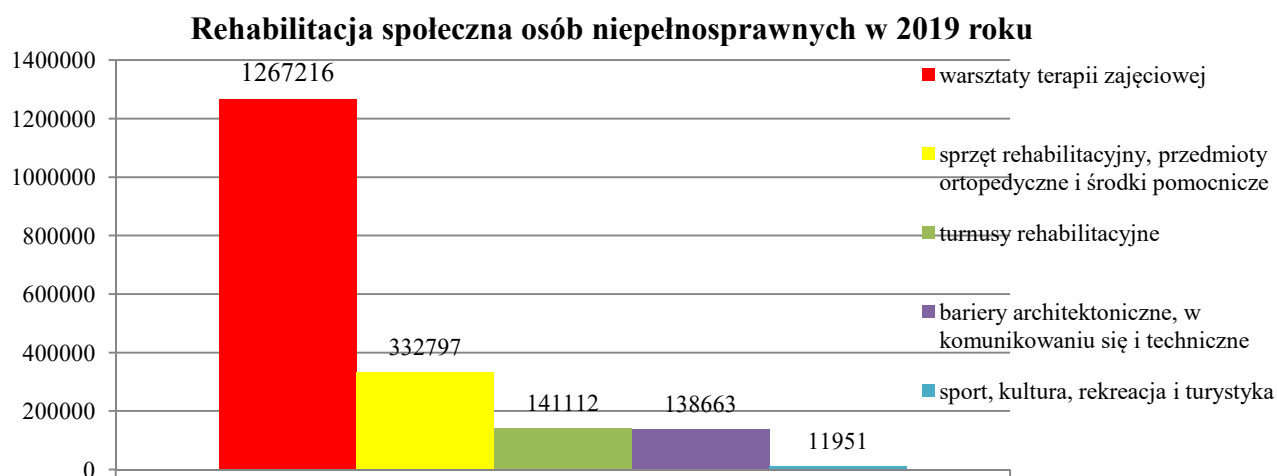
- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” obejmujący wsparciem terapeutycznym 37 osób niepełnosprawnych, w tym 29 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 633 856,00 zł.
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku „Misericordia” Caritas obejmujący terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 17 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 633 360,00 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano ze środków PFRON kwotę 1 267 216,00 zł.

Ponadto, działalność funkcjonujących na terenie Białej Podlaskiej warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% z budżetów samorządów terytorialnych. Miasto Biała Podlaska na pokrycie kosztów rehabilitacji 47 mieszkańców miasta przekazało kwotę w wysokości 91 150,00 zł, natomiast powiat bialski na rehabilitację 25 mieszkańców powiatu przekazał kwotę w wysokości 49 597,00 zł.

Dodatkowo w ramach wyżej cyt. ustawy Miasto Biała Podlaska na mocy porozumienia ze Starostą Bialskim pokrywał koszty rehabilitacji dwóch uczestników warsztatu terapii

zajęciowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstanczynie, będących mieszkańcami Białej Podlaskiej, przekazując kwotę w wysokości 1 340,00 zł.

W związku z niedoborem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Gmina Miejska Biała Podlaska przeznaczyła ze środków własnych kwotę 130 000,00 zł na udzielenie wsparcia w formie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach powyższych środków dofinansował pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 27 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 3 opiekunom na łączną kwotę 29 939,00 zł oraz udzielono dofinansowania do likwidacji barier funkcjonalnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej 9 dorosłym osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 88 819,00 zł, w tym na:

- bariery architektoniczne - w ramach tego zadania udzielono wsparcia 7 niepełnosprawnym mieszkańcom miasta na łączną kwotę 85 845,00 zł. Dofinansowano: zakup platformy pionowej (windy) do mieszkania znajdującego się na parterze budynku wielorodzinnego oraz dostosowanie pomieszczenia łazienki do potrzeb 6 osób z niepełnosprawnością ruchową i dysfunkcją narządu wzroku mając na względzie indywidualne potrzeby i ograniczenia;
- bariery techniczne – w ramach tego zadania udzielono wsparcia 2 niepełnosprawnym mieszkańcom miasta na łączną kwotę 2 974,00 zł, Dofinansowano zakup łóżka ortopedycznego z materacem oraz poręcz do łazienki i taboret prysznicowy.

Na powyższe zadania wydatkowano ze środków własnych Gminy Miejskiej Biała Podlaska kwotę 118 758,00 zł.

Pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz – obsługa osób z niepełnosprawnościami, w 2019 r. kontynuowali ścisłą współpracę z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia oraz przekazując informacje o wdrażanych programach. W 2019 r. kontynuowano również współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Białej Podlaskiej, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej.

Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi transportowe. W ramach świadczonych usług dowożono 10 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży do Zespołu Szkół Specjalnych oraz Rzemieślniczego Technikum z Oddziałami Integracyjnymi. Ponadto jedna dorosła osoba skorzystała z dowozu na wizytę lekarską. Wykonano łącznie 951 przewozów.

6. Aktywny samorząd

W 2019 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z umową z dnia 23 kwietnia 2018 r. nr AS3/000044/03/D zawartą pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Miastem Biała Podlaska w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2019 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,

4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach modułu I złożono 24 wnioski, zweryfikowano pozytywnie 17 wniosków. W ramach zawartych umów dofinansowano na łączną kwotę 81 539,00 zł m.in.:

- zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakup skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz zakup oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymanie sprawności technicznej posiadanej protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- pobyt dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach modułu II złożono 11 wniosków na semestr I i II. W ramach zawartych umów udzielono pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym na łączną kwotę 21 900,00 zł.

VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

Realizacja zadań ustawowych

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej jak również w ramach Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Biała Podlaska na lata 2018-2020 przyjętego uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXXVIII/34/18 z dnia 28 maja 2018 r.

System pieczy zastępczej, to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.).

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodziny zastępcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 293/11 z dnia 21 listopada 2011 r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu.

W 2019 r. na terenie miasta Biała Podlaska funkcjonowało łącznie 57 rodzin zastępczych, w których przebywało 94 dzieci (w tym 4 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

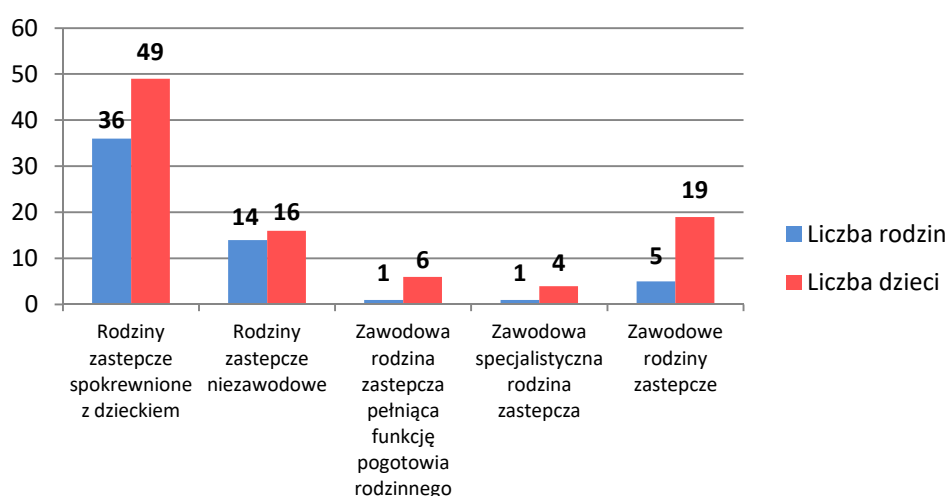
Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione – 36, w których wychowywało się 49 dzieci. W 27 rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych było 37 dzieci, pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska. W 9 rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 12 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Inną grupę rodzin stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe. W 14 rodzinach zastępczych niezawodowych wychowywało się 16 dzieci. W 5 rodzinach zastępczych niezawodowych umieszczonych było 5 dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska. W 9 rodzinach zastępczych niezawodowych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 11 dzieci, pochodzących z innych powiatów.

Ponadto w mieście Biała Podlaska funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których wychowywało się 29 dzieci:

- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało łącznie 6 dzieci;
- rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna, w której przebywało 4 dzieci;
- 5 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 19 dzieci, w tym 16 dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska i 3 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Biała Podlaska i dzieci w nich umieszczone w 2019 r.

W okresie sprawozdawczym z różnych form rodzin zastępczych odeszło łącznie 14 dzieci, w tym:

- 4 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinie adopcyjnej,
- 9 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą i rozpoczęło samodzielne życie.

W 2019 r. 4 wychowanków wychowujących się w rodzinach zastępczych ukończyło 18 lat, jednak zadeklarowało pozostanie w tych rodzinach.

Zgodnie z postanowieniami sądu, 20 dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska było umieszczonych w rodzinach zastępczych: spokrewnionej – 3 dzieci, niezawodowej 1 dziecko i zawodowej 14 dzieci oraz 2 dzieci pochodzących z innych terenów: Łosice, Nowy Dwór Mazowiecki w rodzinie zastępczej: spokrewnionej 1 dziecko i niezawodowej 1 dziecko na naszym terenie.

Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych

W okresie sprawozdawczym ogółem wydatkowano kwotę w wysokości 1 065 856,92 zł, stanowiącą wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska.

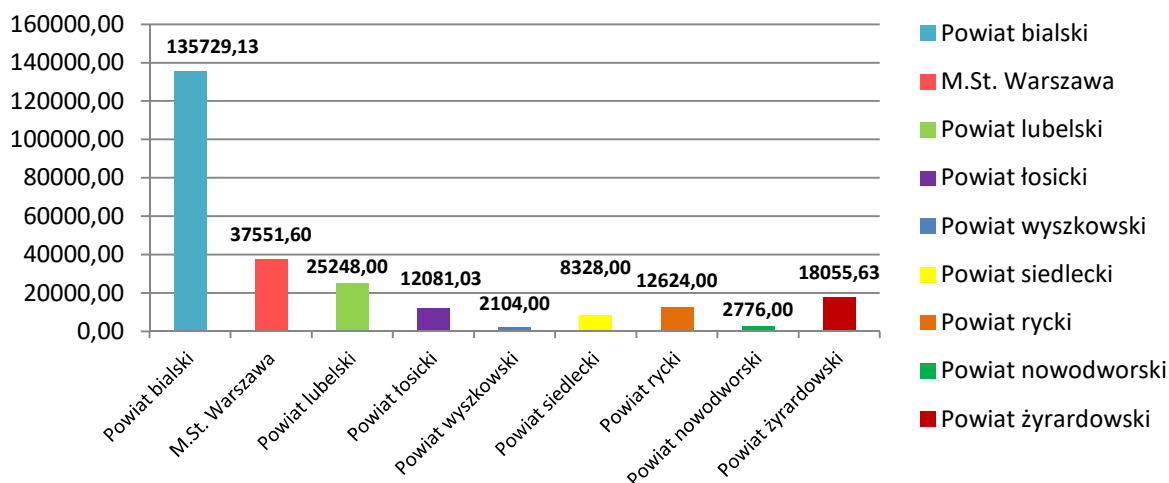
a) świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 545 243,93 zł, z tego:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 42 dzieci w 32 rodzinach zastępczych wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dla 1 dziecka w wysokości 313 596,32 zł;

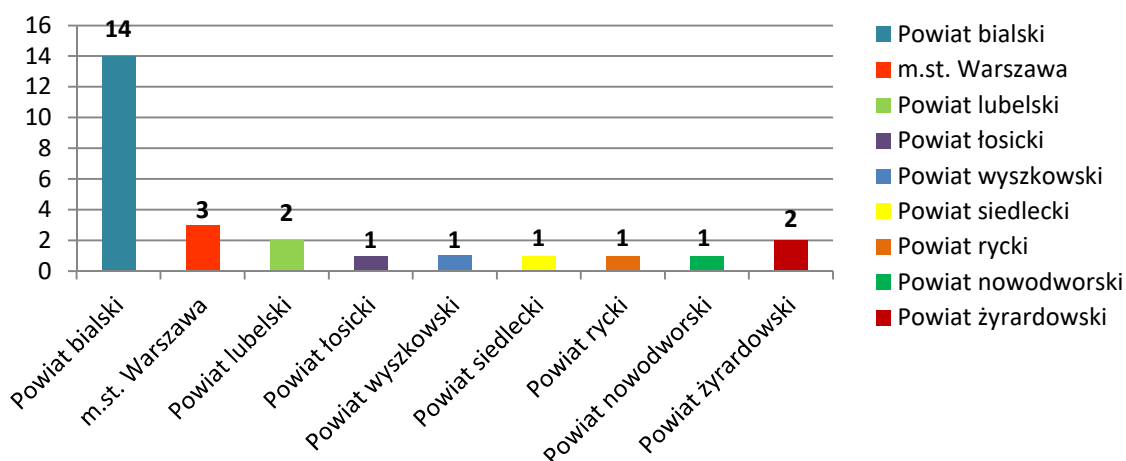
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 6 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w łącznej wysokości 33 290,76 zł;
 - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 4 dzieci wraz z dodatkami z tytułu niepełnosprawności dla 3 z nich w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w wysokości 40 906,06 zł;
 - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 16 dzieci w 5 zawodowych rodzinach zastępczych w wysokości 136 221,86 zł;
 - środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 2 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało więcej niż 3 dzieci w wysokości 4 553,13 zł;
 - dofinansowanie do wypoczynku zimowego dla 3 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej w wysokości 1 710,00 zł;
 - jednorazowe świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo dla 2 rodzin w wysokości 2 300,00 zł;
 - jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych 6 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowej w wysokości 11 000,00 zł.;
 - ekwiwalent za pranie odzieży roboczej, zakup wody koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej oraz ekwiwalent za zakup odzieży roboczej w wysokości 1 665,80 zł.
- b) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 7 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 236 018,71 zł, z tego:
- 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w kwocie 44 281,50 zł,
 - 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w kwocie 37 117,32 zł,
 - 5 rodzinom zastępczym zawodowym w kwocie 140 201,24 zł,
 - 1 osobie w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 osobie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej - do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pomoc przy dzieciach umieszczonych w ww. rodzinach wydatkowano kwotę 14 418,65 zł.
- c) na podstawie porozumień między powiatami wydatkowano kwotę 284 594,28 zł z tytułu przyznanych świadczeń dla 20 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Biała Podlaska, w których przebywało 26 dzieci z innych powiatów, z tego:
- 1) wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 2 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 30 096,89 zł:
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu bialskiego w wysokości 7 304,27 zł;
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 22 792,62 zł.
- 2) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności w łącznej wysokości 254 497,39 zł, które zostały przeznaczone:
- dla 12 rodzin zastępczych, w których przebywało 14 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 135 729,13 zł, w tym środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 1 zawodowej rodziny zastępczych w wysokości 917,66 zł.
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 3 dzieci z miasta Warszawa w wysokości 37 551,60 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 25 248,00 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu łosickiego

- w wysokości 12 081,03 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu wyszkowskiego w wysokości 2 104,00 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu siedleckiego w wysokości 8 328,00 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu ryckiego w wysokości 12 624,00 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu nowodworskiego w wysokości 2 776,00 zł,
 - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu żyrardowskiego w wysokości 18 055,63 zł.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska

Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska

W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 386 069,99 zł udzielając pomocy 44 rodzinom zastępczym jako dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ dla 79 dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

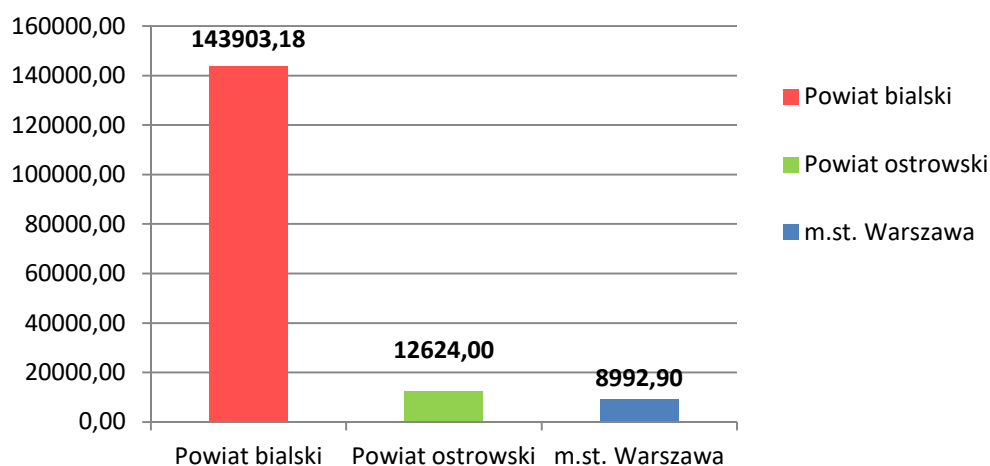
Ponadto wydatkowano kwotę 21 710,00 zł na świadczenia „Dobry Start”, gdzie udzielono pomocy 70 osobom w tym: 65 dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych oraz dla 5 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą.

Na pokrycie kosztów utrzymania dziecka cudzoziemskiego przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej wydatkowano kwotę 12 624,00 zł.

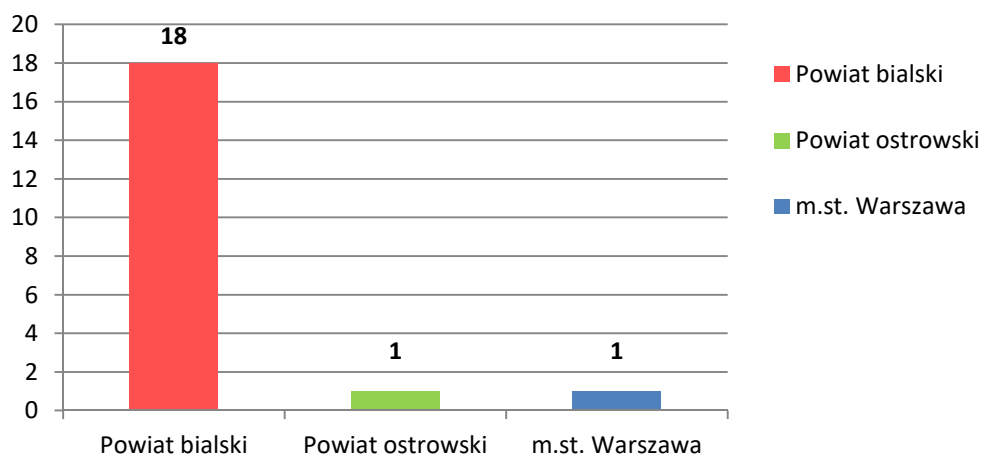
Na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, na utrzymanie 20 dzieci pochodzących z Białej Podlaskiej umieszczonych w 14 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, przekazano kwotę 165 520,08 zł, w tym:

- a) 143 903,18 zł na utrzymanie 18 dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego, w tym: wynagrodzenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego oraz utrzymanie domu jednorodzinnego dla ww. rodziny zastępczej i jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do rodzin dzieci: zawodowej – 1 dziecko, niezawodowej – 2 dzieci oraz spokrewnionej – 2 dzieci.
- b) 12 624,00 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ostrowskiego,
- c) 8 992,90 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie miasta Warszawa.

Świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W 2019 r. - 1 pełnoletni wychowanek uzyskał 18 lat i nadal pozostał w rodzinie zastępczej niezawodowej, 1 dziecko przysposobiono, 3 dzieci powróciło pod opiekę matki biologicznej, 3 dzieci umieszczono w 2 rodzinach zastępczych spokrewnionych i 2 dzieci umieszczono w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej.

2. Pomoc dla osób usamodzielnianych

Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, socjalizacyjny, zakład poprawczy zostaje objęta indywidualnym programem usamodzielnienia, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto otrzymuje pomoc na:

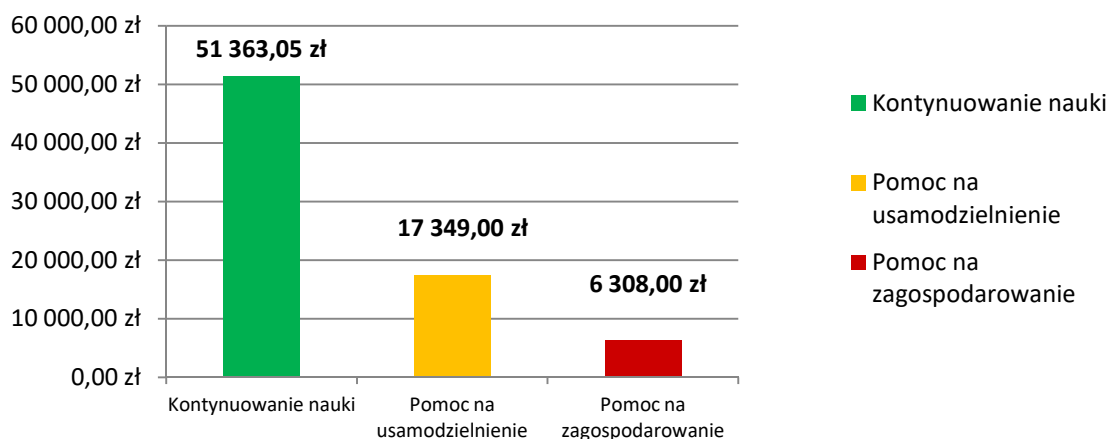
- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

W 2019 r. udzielono pomocy pełnoletnim usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapeutyczne w łącznej wysokości 131 129,88 zł, z tego:

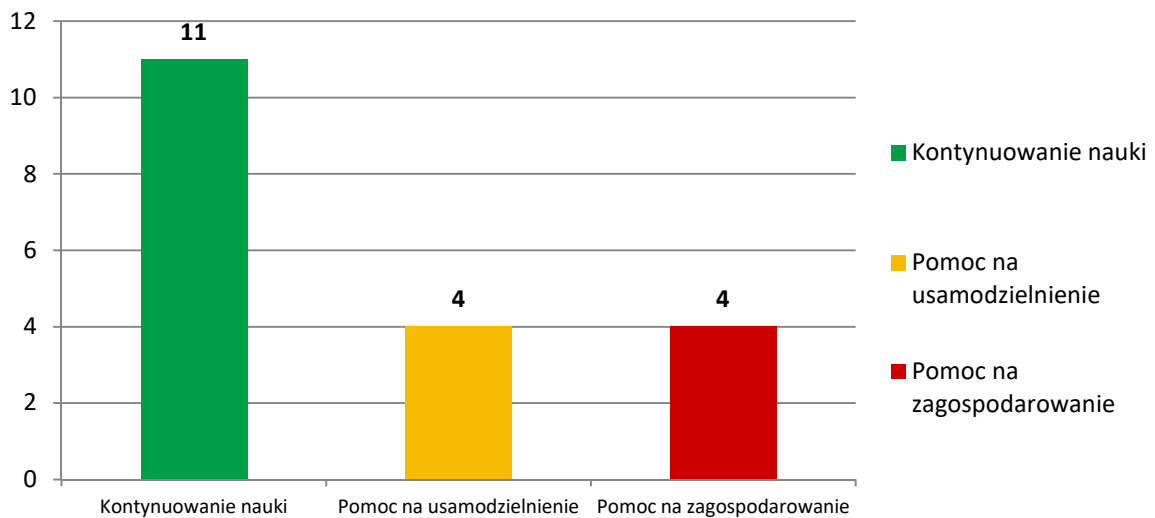
a) opuszczającym rodziny zastępcze:

- 11 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 51 363,05 zł;
- 4 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc na usamodzielnienie w wysokości 17 349,00 zł;
- 4 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc na zagospodarowanie w wysokości 6 308,00 zł.

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

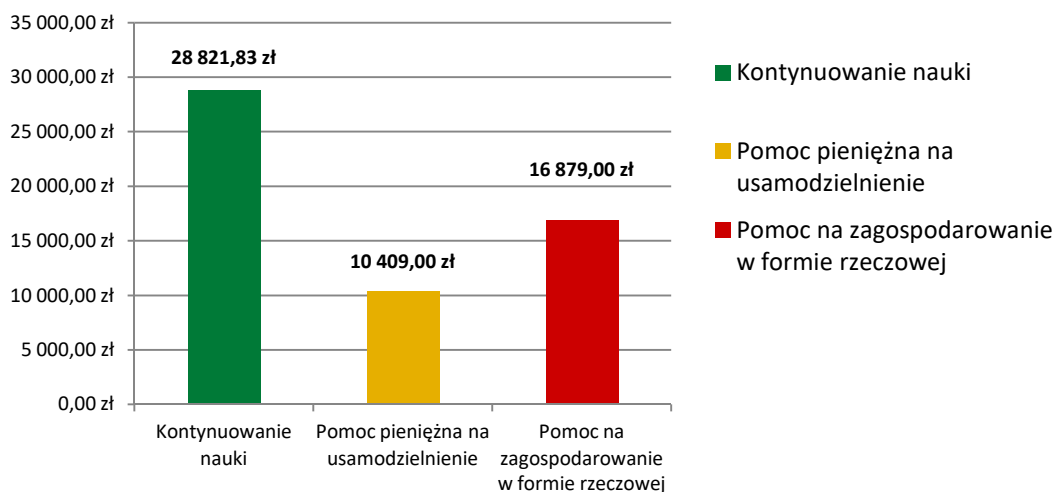
Liczba osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

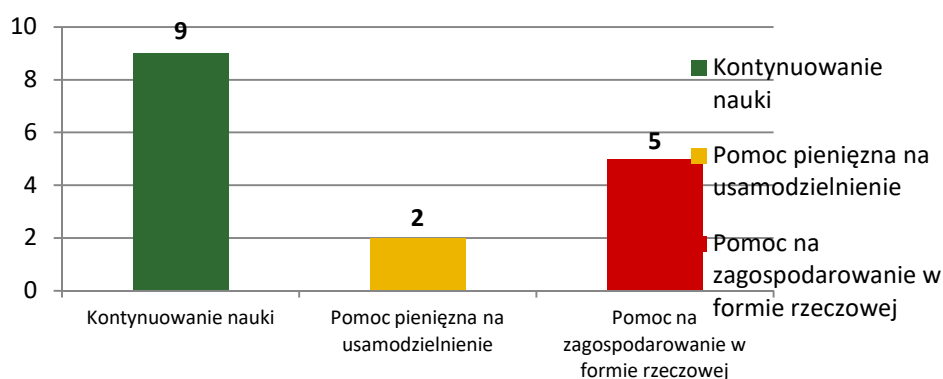
b) opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapeutyczne:

- 9 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc pieniężną z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 28 821,83 zł;
- 2 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc na usamodzielnienie w wysokości 10 409,00 zł;
- 5 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówkę opiekuńczo-wychowawczą z czego 1 z orzeczeniem niepełnosprawności przyznano pomoc w formie rzeczowej na zagospodarowanie w wysokości 16 879,00 zł.

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz socjoterapeutyczne

Liczba osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze

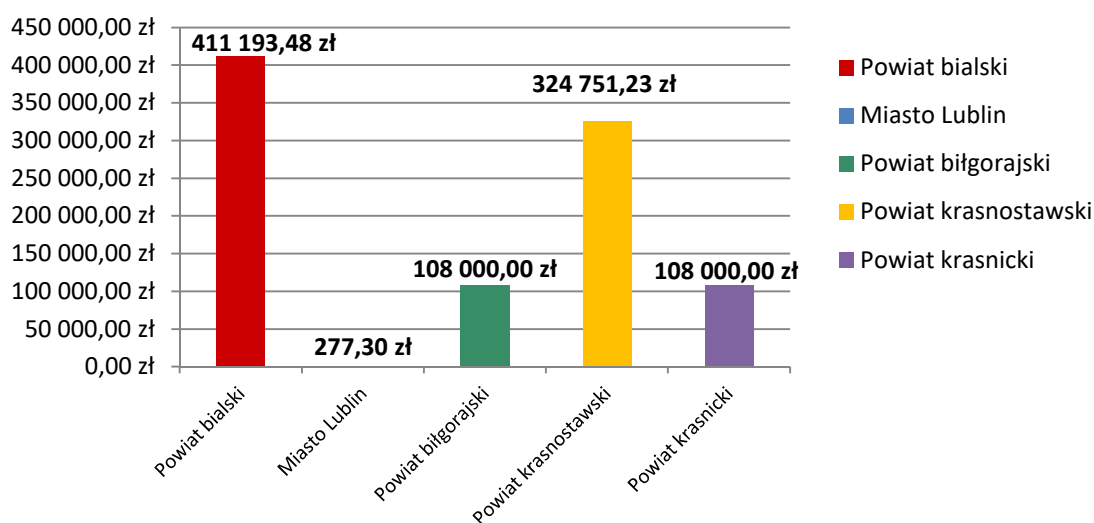
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

W 2019 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju przebywało 33 dzieci z terenu miasta Biała Podlaska. Na pokrycie kosztów ich utrzymania wydatkowano łącznie kwotę 952 222,01 zł, z przeznaczeniem na:

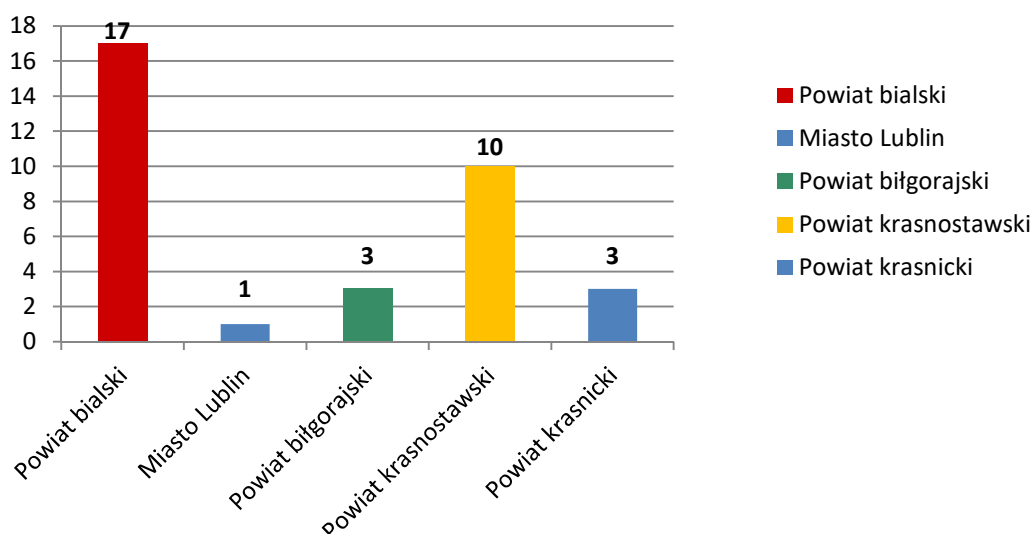
- utrzymanie 17 dzieci na terenie powiatu białskiego w wysokości 411 193,48 zł;
- utrzymanie 1 dziecka w pogotowiu opiekuńczym na terenie miasta Lublin w wysokości 277,30 zł;
- utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu biłgorajskiego w wysokości 108 000,00 zł;
- utrzymanie 10 dzieci na terenie powiatu krasnostawskiego w wysokości 324 751,23 zł;
- utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu kraśnickiego w wysokości 108 000,00 zł.

W 2019 r. na podstawie orzeczeń sądu 13 dzieci skierowano do placówek opiekuńczo-wychowawczych, zaś 2 dzieci przeniesiono do rodziny zastępczej zawodowej i 1 dziecko do rodziny zastępczej niezawodowej. Czworo pełnoletnich wychowanków opuściło placówkę i rozpoczęła samodzielne dorosłe życie.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Ponadto u 84 rodziców biologicznych dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej przeprowadzono postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za ich pobyt – Uchwała Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXI/198/12 z dnia 30 sierpnia 2012 r. Ponadto u 14 rodziców biologicznych zamieszkałych na terenie miasta Biała Podlaska na potrzeby innych powiatów przeprowadzono postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za pobyt ich dzieci przebywających w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej. 8 rodzicom biologicznym wytoczono powództwa o alimenty na rzecz dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187 a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”. Na rzecz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej poniesiono wydatki w kwocie 165 785,59 zł, z tego:

- wydatki na realizację zadań statutowych w kwocie 13 583,76 zł,
- na wynagrodzenie 4 koordynatorów wydatkowano kwotę 152 201,83 zł, z tego 56 413,00 zł stanowiły środki z budżetu Wojewody Lubelskiego jako dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w ramach ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”.

Wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 57 rodzin, w których przebywało 94 dzieci, w tym 18 pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali w dotychczasowej rodzinie zastępczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. zatrudniono 4 koordynatorów (3 etaty) na umowę o pracę w systemie zadaniowym, co umożliwiło im elastyczne zarządzanie czasem w kontaktach z rodzinami zastępczymi.

Wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęte były nie tylko rodziny zastępcze, ale i osoby pełnoletnie pozostające nadal w rodzinie zastępczej. Działania podejmowane przez koordynatorów to: bezpośrednia praca z rodziną w środowisku – wizyty u rodzin, budowanie relacji z rodzicami oparte na wzajemnym zaufaniu, co ułatwiało diagnozowanie potrzeb dziecka wychowywanego w pieczy zastępczej oraz określenie

w planach pracy pomocy koniecznej do podjęcia działań na rzecz dziecka w rodzinie. Działania te wzmacniały sprawność funkcjonowania rodziny oraz zwiększały jej siłę i wiarę we własne możliwości. Pomoc niesiona przez koordynatorów polegała przede wszystkim na wspieraniu rodzin zastępczych do pokonywania różnych problemów, a nie wyręczania w ich rozwiązywaniu.

Koordynatorzy realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze, w miejscu ich zamieszkania. Kontakty telefoniczne z zasady inicjowały wizytę osobistą koordynatora w środowisku, bądź w związku z występującymi problemami w rodzinie. Spotkania z wychowawcami klas i pedagogami odbywały się na terenie szkół, do których dzieci uczęszczają.

Koordynatorzy swoją pracę z rodziną dokumentowali notatkami służbowymi oraz kartami pracy z rodziną. Ponadto brali udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej i oceniali zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Sporządzono 10 planów pomocy dziecku, jak też 27 aktualizacji - modyfikacji planów pomocy dziecku oraz 84 ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Koordynatorzy sporządzali Indywidualne Programy Usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych, gdzie aktualnie osoby te kontynuują naukę przebywając w dotychczasowej rodzinie zastępczej.

Koordynatorzy współpracowali z sądami, szkołami, pracownikami socjalnymi, asystentami i ośrodkiem adopcyjnym. Ponadto uczestniczyli w serii szkoleń doskonaląc i podnosząc swoją wiedzę i kwalifikacje z zakresu pracy z rodziną i dzieckiem. Ponadto koordynatorzy sporządzali roczne sprawozdanie z efektów pracy z dzieckiem i rodziną.

Od stycznia do grudnia 2019 r. poniesiono wydatki na umowę – zlecenie zatrudnionego psychologa w kwocie 18 000,00 zł. Działania podejmowane przez psychologa to prowadzenie szkoleń i grup wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych (3, w tym: 2 dla rodziców zastępczych – uczestniczyło 41 rodziców i 1 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – uczestniczyło 11 dzieci), udział w 38 posiedzeniach zespołu w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzenie badań w oparciu o testy psychologiczne i sporządzanie opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – 11 oraz 1 opinię w sprawie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej spokrewnionej i 1 opinię kwalifikującą do szkolenia programem PRAIDE. Ponadto wydano 9 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych. Wizyty u rodzin zastępczych - praca z rodziną i dzieckiem, w tym indywidualne spotkania/konsultacje, sporządzenie opinii psychologicznej dotyczącej oceny rozwoju dziecka. Udział w 4 szkoleniach z zakresu wspierania rodziny i dziecka.

Asystent rodziny realizuje pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego działaniem powinna być pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego. Główną formą jego pracy winno być towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie w odróżnieniu od dyrektywnego przydzielania zadań lub wyręczania polegająca na obecności, towarzyszeniu, uczestniczeniu, służeniu wsparciem.

Warunkiem koniecznym realizacji asystentury rodziny jest zmiana charakteru pracy przedstawiciela służb społecznych z arbitralnego i „urzędniczego” na służebny, towarzyszący i partnerski.

W 2019 r. wsparciem 5 zatrudnionych asystentów rodziny objęto łącznie 92 rodziny liczące 209 dzieci. Spośród tych rodzin, 48 zobowiązanych było przez sąd do pracy z asystentem.

5. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2019 r. na prośbę sądów pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem sporządzili 9 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, po wcześniejszym przebadaniu kandydatów przez psychologa i wydaniu opinii o posiadaniu stosownych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zebraniu informacji w środowisku, przeanalizowaniu sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób zgłaszających gotowość do pełnienia tej funkcji. W okresie IX – XII 2019 r., trzy rodziny (6 osób) wzięło udział w szkoleniu kandydatów na rodziców zastępczych wg programu PRAIDE, prowadzone przez pracownice tut. Ośrodka, które rozpoczęły szkolenie dla trenerów Programu PRAIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza, Zawodowa Opieka Zastępcza PRIDE: Adopcja dla kandydatów na rodziny zastępcze, rodziny pomocowe i adopcyjne w ramach uzyskania kwalifikacji trenerów ww. programu, gdzie wszyscy ukończyli szkolenie, jedna rodzina uzyskała kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

6. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzono działania promujące rodzicielstwo zastępcze.

Z inicjatywy Pani Dyrektora Niepublicznego Przedszkola im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Białej Podlaskiej w dniu 17 stycznia 2019 r., rodziny zastępcze wraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i młodszo szkolnym z terenu miasta Biała Podlaska – 26 dzieci i 12 rodziców wzięło udziału w „Aniołkowym Graniu”, w ramach Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego wspierającego ideę rodzicielstwa zastępczego, gdzie odbył się występ małych artystów z Niepublicznego Przedszkola. Dzieci z rodzin zastępczych zaprezentowały swoje umiejętności wokalne i instrumentalne, jak też obdarowały przedszkolaków piernikowymi domkami z serduszkami. Aniołkowe granie zakończyła niespodzianka – wizyta nietuzinkowego Mikołaja, który wręczył paczki z upominkami dzieciom z pieczy zastępczej. Towarzyszyła zabawa i pyszny poczęstunek. Koncert uświetnił swoją obecnością Prezydent Miasta Biała Podlaska Pan Michał Litwiniuk. Niepubliczne Przedszkole im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Białej Podlaskiej jako jedyne w regionie i mieście Biała Podlaska zainaugurowało wspieranie idei rodzicielstwa zastępczego.

Dzięki zaangażowaniu pracowników Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem zorganizowano spotkanie noworoczne dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Biała Podlaska. Dnia 23 lutego 2019 r. rodziny miały okazję obejrzeć spektakl pt. „Amelka, Bóbr i Król na dachu” w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie, gdzie uczestniczyło 50 osób. Koszt wyjazdu (transport i bilety) – 2 900,00 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej podjęła inicjatywę wspierania idei rodzicielstwa zastępczego. Z inicjatywy Pana Pawła Borka dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej 11 rodzin zastępczych wraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z terenu miasta Biała Podlaska zostały zaproszone do wzięcia udziału w rodzinnych warsztatach świątecznych „Zmalujmy Wielkanoc”, w ramach Ogólnopolskiej Akcji Edukacyjnej promującej ideę rodzicielstwa zastępczego. W dniach 8-13 kwietnia 2019 r. odbyła się zbiórka Wielkanocnych upominków dla dzieci z rodzin zastępczych. Finał Wielkanocnej zbiórki prezentów dla 18 dzieci z rodzin zastępczych odbył się 13 kwietnia 2019 r. w Multicentrum Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Warszawskiej 12c w Białej Podlaskiej. Dzieci uczestniczyły w zajęciach torze przeszkód z Dashem, poszukiwaniach zajęzka z ozdobami, wielkanocnej budce, ozdobiły pisanki techniką decoupage, na koniec spotkania otrzymały Wielkanocne prezenty ze zbiórki. Warsztaty świąteczne uświetnił swoją obecnością Prezydent Miasta Biała Podlaska, Pan Michał Litwiniuk, który objął je Honorowym Patronatem.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej wzięło udział w programie profilaktyki wad wzroku podopiecznych

placówek i stowarzyszeń wspierających dzieci z trudnych miejsc – „Zobacz lepszą przyszłość”. Program realizowany był przez Grupę Essilor oraz fundację Vision for Life od stycznia 2017 r. Partnerami programu byli: Fundacja Przyjaciółka oraz firmy produkujące szkła okularowe: Essilor Polonia Sp. z o.o., JZO S.A., JAI KUDO Polska Sp. z o.o. Celem programu było bezpłatne badanie wzroku oraz wyposażenie w bezpłatne okulary (szkła + oprawki) podopiecznych przebywających w opiece zastępczej w Polsce w wieku 5-26 lat. W programie wzięło udział 16 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska.

W dniu 9 czerwca 2019 r. odbyło się spotkanie z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, zorganizowane przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej i pracowników Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem. Tegoroczna impreza integracyjna odbyła się w Krainie Rumianku w Hołownie - uroczym zakątku na Polesiu Lubelskim, gdzie dawne obyczaje są wciąż praktykowane.

Organizatorzy tej wyjątkowej imprezy zapewnili wspaniałe atrakcje, tj. grę terenową „Awantura w Krainie Rumianku”, warsztaty: od ziarna do chleba i mydełka glicerynowe oraz zajęcia warsztatowe z psychologiem dla rodziców zastępczych. Zapewniono wszystkim uczestnikom ciepły obiad, słodki poczęstunek, owoce, kawę, herbatę i napój rumiankowy. Spotkanie zakończyło się ogniskiem z kiełbaskami. W wydarzeniu wzięło udział ok.100 osób (rodzice zastępczy i dzieci przebywające w tych rodzinach, pracownicy MOPS, przedstawiciel OAO oraz sponsor). Walory przyrodnicze skansenu i sprzyjające warunki pogodowe dostarczyły odpoczynku i relaksu wszystkim rodzicom i ich dzieciom. Spotkanie wsparli sponsorzy.

Jak istotna jest rola rodzin zastępczych, mogli przekonać się uczestnicy debaty „Dlaczego rodzina zastępcza?”, która odbyła się 22 maja 2019 r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim. Głównym organizatorem spotkania był marszałek województwa lubelskiego Jarosław Stawiarski, a swoim patronatem objęła ją para prezydencka. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. wicewojewoda lubelski Robert Gmitruczuk, lubelska kurator oświaty Teresa Misiuk, wicemarszałek województwa lubelskiego Zbigniew Wojciechowski, przedstawiciele instytucji publicznych i samorządowych do spraw rodzin. Najlicniejszą grupę stanowili członkowie rodzin zastępczych.

Podczas konferencji uhonorowano dyplomami uznania rodziny zastępcze z miasta Biała Podlaska wyróżniające się dużym zaangażowaniem w niesienie pomocy dzieciom, które straciły możliwość wychowywania się we własnych domach. Wyróżnione rodziny to: Barbara i Rafał Doroszowie oraz Anna i Jan Czarnaccy. Odbył się też panel dyskusyjny, podczas którego poruszone zostały tematy związane z psychologicznymi aspektami opieki nad dzieckiem pozbawionym rodziny biologicznej, a także omówiono formy pomocy dzieciom po traumie.

Promowano rodzicielstwo zastępcze również za pośrednictwem mediów. Informacje o wszystkich wydarzeniach na bieżąco umieszczane były na stronach internetowych MOPS i Urzędu Miasta. Reklamowanie rodzicielstwa zastępczego - bilbordy, plakaty, baner i rolap.

7. Współpraca z innymi podmiotami

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w ramach swoich zadań z:

- sądami rodzinnymi przekazując 84 opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej sporządzonych na posiedzeniach zespołów do spraw rodzinnej pieczy zastępczej dokonując jednocześnie oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, informując jednocześnie o całokształcie sytuacji osobistej i rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocenę rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji i jakości wykonywanej pracy, przekazywano rejestr osób pełniących funkcje rodzin zastępczych zawodowych i rodzin

- zastępczych niezawodowych, sporządzano opinie o kandydatach na rodzinę zastępczą. współpraca z sądami, przebiegała prawidłowo;
- PCPR – w szczególności w procesie usamodzielniania wychowanków z pieczy zastępczej, jak również przekazywano informacje na temat możliwości umieszczania dzieci na terenie innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, bądź dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska na mocy postanowień sądu i zawartych porozumień między powiatami, jak również w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu;
 - gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej, zbierano informacje dotyczące sytuacji dochodowej, rodzinnej, zdrowotnej i majątkowej rodziców biologicznych dzieci i ustalano ewentualne odpłatności za pobyt dziecka w pieczy;
 - przedstawicielami placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy brali udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, jak też procesu usamodzielniania wychowanków placówek;
 - kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu, jak i pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;
 - ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i możliwością przysposobienia;
 - instytucjami oświatowym, takimi jak: przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, monitorując przebieg edukacji dzieci, jak też osób usamodzielnianych kontynuujących naukę;
 - podmiotami leczniczymi, takimi jak: przychodnie, lekarze określonych specjalizacji Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Uzależnień w celu uzyskania przez rodziny zastępcze pomocy specjalistycznej;
 - Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej - Punkt Biała Podlaska przy ul. Warszawskiej.

8. Szkolenia dla rodzin zastępczych

Wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, realizując zapisy ustawy dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez rodziny zastępcze, zorganizował:

- w ramach realizacji projektu: Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska - w dniach 09.10.2019 r. do 18.12.2019 r., 10 rodziców zastępczych spokrewnionych z terenu Miasta Biała Podlaska wzięło udział w warsztatach. Program warsztatów objął: trening kompetencji emocjonalnych i rodzicielskich, trening zastępowania emocji, seksualność człowieka jako integralna strefa życia, obserwacja rozwoju wychowanków oraz umiejętności prowadzenia rozmów dotyczących trudnych tematów (dojrzwania i intymności), terapia taktylna dla dzieci, relaksacja dla dzieci i opiekunów, bajkoterapia;
- rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Biała Podlaska korzystały z warsztatów/grup wsparcia - prowadzonych przez psychologa tutejszego Ośrodka. Ta forma pracy z rodziną cieszy się dużym zainteresowaniem. W związku z tym prowadzone są dalsze spotkania.

Sześć rodzin zastępczych tut. Ośrodka jest członkami Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce” w Żabcach - uczestnicząc w comiesięcznych spotkaniach, jak też grupach wsparcia.

VIII. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Zadania wykonywane są w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych, są to zadania zlecone przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej samorządowym organom właściwym z zakresu ustalenia prawa do świadczeń i ich wypłata osobom uprawnionym. Przysługują one obywatelom polskim oraz cudzoziemcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczypospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
 - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacane świadczenia to :

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – wydano 2129 decyzji, wypłacono kwotę 7 064 709,44 zł,
- zasiłek pielęgnacyjny – wydano 261 decyzji, wypłacono kwotę 1 796 438,20 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wydano 46 decyzji, wypłacono kwotę 174 760,80 zł,

- świadczenie pielęgnacyjne – wydano 533 decyzje, wypłacono kwotę 3 323 563,90 zł,
- zasiłek dla opiekuna – wypłacono kwotę 70 907,40 zł na 115 świadczeń,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wydano 437 decyzji, wypłacono kwotę 430 000,00zł,
- świadczenie rodzicielskie – wydano 138 decyzji, wypłacono kwotę 1 575 569,30 zł,
- jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł „za życiem” – wydano 3 decyzje na kwotę 12 000,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wydano 683 decyzje, wypłacono kwotę 2 856 768,87 zł,
- świadczenia wychowawcze – wydano 6697 decyzji/informacji wypłacono kwotę 46 776 514,54 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna – wypłacono 914 świadczeń na kwotę 107 262,90 zł.

Do zadań działu należy także postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, są to:

- wezwania na wywiad alimentacyjny – 170
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych – 143
- kierowanie do prokuratury wniosków o ściganie za przestępstwo nie alimentacji – 22
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową – 69
- wnioskowanie o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących poza Białą Podlaską – 198
- przekazywanie organom egzekucyjnym informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji – 143
- zobowiązanie do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – 26
- informowanie organów właściwych wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego – 94
- informowanie dłużników o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym – 449
- wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 21
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego – 544
- kierowanie do policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – 254
- odpowiadanie na pisma Policji kierowane w związku z prowadzonymi postępowaniami wobec dłużników alimentacyjnych – 254
- odpowiadanie na pisma kuratorów sądowych dot. dłużników alimentacyjnych – 87
- zapytania do centralnej ewidencji kierowców po informację, czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami – 22
- wnioski o zatrzymanie prawa jazdy – 6
- zgłaszanie i aktualizacja do Biur Informacji Gospodarczych informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- ewidencjonowanie wpłat dłużników alimentacyjnych – 3213.

Dzięki wymienionym działaniom od dłużników alimentacyjnych wpłynęła kwota 1 355 416,52 zł, świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono na kwotę 2 856 768,87 zł.

Ogółem wypłacono kwotę **64 081 232,45 zł.**

1. Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza 764,00 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznanym,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Wyplacono kwotę 5 026 738,03 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Wyplacono kwotę **2 037 971,41 zł.**

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazową zapomogę przyznaje się z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko.

Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

Wyplacono kwotę **430 000,00 zł**.

3. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka albo ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu w przypadku matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia,
- a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku opiekuna faktycznego dziecka oraz rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku osoby, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia, objęcia opieką lub przysposobienia dziecka, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie rodzicielskie przez ojca dziecka (w opisanych wcześniej przypadkach), termin 3 miesięcy jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

Wyplacono kwotę **1 575 569,30 zł**.

4. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Wyplacono kwotę **1 796 438,20 zł.**

5. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2019 r. wynosiło 1 583,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2) osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna,

o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Wypłacono kwotę **3 323 563,90 zł**.

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
 - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
 - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do

zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacono kwotę **174 760,80 zł.**

7. Zasiłek dla opiekuna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Wypłacono kwotę **70 907,40 zł.**

8. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399)
 - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej

jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie.

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Wypłacono kwotę **2 856 768,87 zł.**

9. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- 1) obywatelom polskim,
- 2) cudzoziemcom:

- a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
- f) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151 b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
 z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca,
- opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego, albo
- opiekunowi prawnemu dziecka, albo
- dyrektorowi domu pomocy społecznej.

Świadczenie wychowawcze przysługuje ww. osobom, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.

W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowana w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia

wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

Wypłacono kwotę **46 776 514,54 zł**.

IX. Dodatek mieszkaniowy

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2133) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z ww. tytułów prawnych osobom spełniającym kryterium dochodowe (dla gospodarstw jednoosobowych dochód wynosi 175% kwoty najniższej emerytury natomiast dla gospodarstw wieloosobowych 125% kwoty najniższej emerytury).

Świadczenie przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury.

W 2019 r. wypłacono **1 279 278,55 zł** na podstawie 1422 decyzji.

X. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zgodnie z ustawą z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U z 2019 r. poz. 755), obwieszczenia Ministra Energii oraz ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133) prawo do dodatku energetycznego nabywa osoba spełniająca jednocześnie następujące warunki:

- posiadanie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dostawcą energii elektrycznej;
- posiadanie prawa do dodatku mieszkaniowego,
- zamieszkiwanie w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2019 r. wypłacono kwotę **34 032,25 zł** na podstawie 525 wydanych decyzji.

XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny albo motywacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia wyłącznie o charakterze socjalnym,

którymi są zasiłki szkolne i stypendia szkolne. Zasadniczym celem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji i umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. Środki na wypłatę tych świadczeń pochodzą z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24 roku życia.

Przesłankami uprawniającymi do przyznania stypendium szkolnego są:

- spełnienie ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – obecnie jest to kwota 528,00 zł,
- ponadto niskie dochody w rodzinie ucznia powinny być związane z zaistnieniem okoliczności, takich jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W roku 2019 wydatkowano na zasiłki szkolne i stypendia szkolne kwotę **373 767,00 zł** (środki własne – 74 753,40 zł, środki z dotacji – 299 013,60 zł), z tego:

- 1) na wypłatę zasiłków szkolnych 10 uczniom na kwotę 6 200,00 zł,
- 2) na wypłatę stypendiów szkolnych 604 uczniom na kwotę 367 567,00 zł.

XII. Rządowy program „Dobry Start”

Od 1 lipca 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje rządowy program „Dobry start”, który jest komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej.

Świadczenie w wysokości 300 zł przysługuje jednorazowo w związku z rozpoczęciem roku szkolnego:

- dziecku lub osobie uczącej się do 20. roku życia,
- dziecku lub osobie uczącej się do 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Działania MOPS związane z realizacją programu polegały głównie na przyjmowaniu i weryfikacji wniosków oraz wypłacaniu świadczeń. Zgodnie z zapisami ustawowymi wnioski w sprawie przyznania „Dobry start” przyjmowane były od 1 lipca do 30 listopada 2019 r. W okresie tym wpłynęły 4 493 wnioski, na podstawie których uczniom przyznano świadczenia na łączną kwotę **1 926 450,00 zł**.

XIII. Realizowane programy współfinansowane ze środków funduszy europejskich

1. Projekt pn. „Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski.”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej włączył się do realizacji projektu pn. „Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski”, realizowanego przez Gminę Miejską Biała Podlaska razem z Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” oraz włoskimi organizacjami Federazione Italiana Organismi per le Persone Senza Dimora i Fondazione Casa della Carit A. Abriani.

Jest to jedyny tego typu innowacyjny projekt realizowany na terenie naszego kraju. Z wypracowanych w trakcie trwania projektu rozwiązań i rekomendacji będą mogły korzystać inne miasta w Polsce.

Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2019-2021.

Celem projektu jest zwiększenie efektywności i podniesienie jakości systemu rozwiązywania problemu bezdomności poprzez opracowanie i wdrożenie gminnego modelu

wychodzenia z bezdomności zawierającego wystandaryzowane, kompleksowe usługi skierowane do osób bezdomnych w oparciu o model włoski i we współpracy z partnerem ponadnarodowym.

Realizowany projekt oparty jest na doświadczeniach włoskiego partnera Fondazione Casa Della Carit A. Abriani. Organizacja ta prowadzi sieć 53 domów działających na rzecz wychodzenia z bezdomności we Włoszech w ramach programu Housing First oraz innych programów.

W ramach projektu w 2019 r. zostało wyłonione Międzynarodowe Gremium Ekspertów, które przygotowało i wdraża nowe rozwiązania w zakresie wspierania wychodzenia z bezdomności. Zespół specjalistów składa się z 8 ekspertów kluczowych tj.:

- 3 ekspertów – Fundacji OIC Poland,
- 2 ekspertów z Urzędu Miasta Białej Podlaskiej,
- 1 ekspert z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 1 ekspert z Fondazione Casa Della Carit A. Abriani,
- 1 ekspert z io.PSD,
- 6 ekspertów wspierających z instytucji w Białej Podlaskiej zajmujących się wspieraniem osób bezdomnych oraz angażowaniem lokalnej społeczności - są to: psychoterapeuta, kurator sądowy, przedstawiciele: Straży Miejskiej, Centrum Integracji Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Poradni Zdrowia Psychicznego.

W 2019 r. zespół polskich ekspertów uczestniczył w 3. dniowej wizycie studyjnej we Włoszech, podczas której bezpośrednio zapoznał się z doświadczeniami włoskiego partnera Fondazione Casa Della Carit A. Abriani i funkcjonowaniem domów działających na rzecz wychodzenia z bezdomności prowadzonych przez tę organizację.

Międzynarodowe Gremium Ekspertów przygotowało metodologię badawczą, narzędzia badawcze i przeprowadziło badania desk research zastanych danych oraz badania ilościowe i jakościowe. Z badań powstał raport potrzeb w zakresie ukształtowania modelu oraz sytuacji osób dotkniętych problemem bezdomności oraz sformułowano ostateczne wnioski i rekomendacje do uwzględnienia w adaptowanym rozwiązaniu.

Na tej podstawie opracowano Gminny Model Wychodzenia z Bezdomności, który zawiera wystandaryzowane, kompleksowe usługi skierowane do osób bezdomnych w oparciu o sprawnie funkcjonujący model włoski.

2. Projekt pn. „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska.”

W dniu 28 maja 2019 r. została podpisana umowa o dofinansowanie projektu pn: Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska - w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC POLAND” z siedzibą w Lublinie, która wesprze MOPS w realizacji wybranych usług specjalistycznych.

Wartość projektu wynosi 1 617 621,95zł.

Dofinansowanie projektu z Funduszy Unii Europejskiej: 1 374 978,65zł.

Okres realizacji: 1 lipca 2019 r. – 30 kwietnia 2022 r.

Celem projektu jest kompleksowe wsparcie 300 osób - około 100 rodzin zamieszkałych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska, zagrożonych wykluczeniem społecznym, przywrócenie zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Projekt zakłada rozwój zintegrowanych usług uzupełniających i wspierających rolę rodziny, również o charakterze profilaktycznym w formie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz działań

profilaktycznych wspierających rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zrealizowane zostaną także działania polegające na upowszechnianiu działań asystentów rodziny i rodzin wspierających oraz na rozwoju i upowszechnianiu form rodzinnej pieczy zastępczej. Realizowane w ramach projektu działania będą zapobiegać marginalizacji i przyczyniać się do wyprowadzenia z trudnej sytuacji osób i rodzin oraz wyposażenia ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z zaistniałymi problemami i potrzebami.

Adresatami projektu są: rodziny dotknięte problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodziny wspierane i wspierające, rodziny zastępcze.

Rodziny otrzymają wsparcie w postaci:

- mediacje rodzinne – rozwiązywanie konfliktów rodzinnych,
- poradnictwo psychologiczne – diagnoza, profilaktyka, terapia, konsultacje,
- poradnictwo prawne – w zakresie prawa rodzinnego, opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego,
- poradnictwo pedagogiczne – dziecięce - rozwiązywanie m.in. problemów: agresja dzieci, napady złości, ADHD, nadmierna lękliwość, nieśmiałość, trudności szkolne,
- terapia rodzinna - przezwyciężanie trudności w relacjach rodzinnych, kłopotów wychowawczych, problemów w nauce, oraz zmianie wzorców rodzinnych, kłopotów wychowawczych, problemów w nauce oraz zmian wzorców rodzinnych,
- poradnictwo obywatelskie - udzielenie osobie wsparcia w osiągnięciu optymalnego dostosowania społecznego, zawodowego, socjalnego, głównie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i trudnościami w samodzielnej egzystencji,
- poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, narkotyków i hazardu.

W 2019 roku utworzony został Punkt konsultacyjno-doradczy przy ul. Piłsudskiego 15 w Białej Podlaskiej, w którym w ramach projektu odbywało się specjalistyczne poradnictwo rodzinne dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Partner projektu realizował zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego: mediacje rodzinne, wsparcie w zakresie uzależnień, poradnictwo psychologiczne, warsztaty dla rodziców zastępczych.

Do udziału w Projekcie wstępnie zakwalifikowano 22 rodziny (92 osoby, w tym 47 kobiet i 45 mężczyzn) oraz 10 rodzin zastępczych. W 11 rodzinach (13 osób) występuje problem alkoholowy, w 6 prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty. Problemy opiekuńczo-wychowawcze stwierdzono w 11 rodzinach. Z zaburzeniami psychicznymi zgłosiło się 7 osób oraz 5 osób z niepełnosprawnością. W każdej rodzinie można stwierdzić niewydolność wychowawczą rodziców/rodzica. Łącznie w spotkaniach z doradcami w grudniu 2019 r. wzięło udział 20 uczestników Projektu (16 kobiet i 4 mężczyzn, w tym 3 osoby niepełnosprawne, 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi, 6 rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, 8 rodzin, w których występują konflikty). W 2019 r. zrealizowano 58 godzin wsparcia.

W zakresie upowszechniania asysty rodzinnej i działalności rodzin wspierających asystenci rodziny przeprowadzili cykl spotkań w szkołach i przedszkolach oraz pełnili dyżury w tych placówkach. Łącznie odbyło się 59,5 godzin dyżurów w szkołach i przedszkolach i 16 godzin spotkań z nauczycielami i rodzicami. Na stronach szkół, w których odbywają się dyżury, umieszczono ogłoszenia (Branżowa Szkoła Rzemieślnicza I Stopnia, Szkoła Podstawowa Nr 9, Przedszkole Samorządowe Nr 13).

Przygotowano dwa filmy promujące działania asystenta rodziny oraz ideę rodziny wspierającej. Filmy są w wersji dla osób niesłyszących (tłumacz języka migowego).

Przeprowadzono warsztaty kompetencji rodzicielskich dla grupy 10 rodziców zastępczych, łącznie 48 godzin.

Pracownicy socjalni prowadzili działania mające na celu rozpropagowanie informacji o Projekcie. Dokonali weryfikacji rodzin zgłaszających się do udziału w Projekcie. Pomogli

wypełnić niezbędną dokumentację zgłoszeniową. Przeprowadzili diagnozę sytuacji rodziny i problemów w nich występujących w celu określenia, jakiego wsparcia wymaga dana rodzina oraz poszczególne jej członkowie. Podpisali kontrakty socjalne z uczestnikami. Monitorowali realizację kontraktów, w tym uczestniczenie z wybranych form wsparcia. Informowali o terminach wsparcia indywidualnego.

3. Projekt pn. „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biła Podlaska”.

W dniu 13 grudnia 2019 r. została podpisana umowa o dofinansowanie projektu „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biła Podlaska” – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Całkowita wartość projektu 1 914 581,33 zł w tym:

- 1 627 299,01 zł - dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
- 287 285,32 zł - wkład własny Gminy Miejskiej Biła Podlaska

Okres realizacji: 1 grudnia 2019 r. – 31 maja 2022 r.

Głównym celem projektu jest wzrost aktywności społeczno-zawodowej oraz poprawa dostępu do rynku pracy 60 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – klientów korzystających lub potencjalnych kwalifikujących się do korzystania z pomocy MOPS, przez kompleksowy program wsparcia obejmujący diagnozę potrzeb uczestników oraz stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji.

Grupę docelową będą stanowiły osoby wykluczone społecznie (w tym dotknięte ubóstwem lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku aktywności zawodowej (klienci MOPS lub potencjalne osoby kwalifikujące się do korzystania z MOPS): 36 osób bezrobotnych – zagrożonych wykluczeniem ze względu na inne przesłanki, niż bezrobocie – które są wyłączone z instrumentów i usług rynku pracy, 24 osoby bierne zawodowo, w tym 4 osoby niepełnosprawne (w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym).

Oferowane wsparcie w ramach projektu:

- diagnoza potrzeb;
- praca socjalna;
- poradnictwo psychologiczne i zawodowe (wszyscy uczestnicy);
- doradztwo psychologiczne – indywidualne (średnio 4 godz. na osobę),
- trening kompetencji i umiejętności społecznych (zajęcia grupowe 40 godzin.),
- warsztaty społeczno-integracyjne łącznie 60 godzin: zajęcia artystyczno- rękodzielnicze (2 spotkania), kulinarne (2 spotkania), florystyczne (1 spotkanie),
- dyskusyjne spotkanie filmowe (5 spotkań),
- terapia rodzinna (wg potrzeb),
- doradztwo zawodowe indywidualne (średnio 2 godziny na osobę);
- szkolenia i kursy zawodowe (wszyscy uczestnicy);
- staże zawodowe (5 m-cy, w I turze 20 osób);
- pośrednictwo pracy (wszyscy uczestnicy);
- zasiłki – przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych.

4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

Celem programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie od grudnia 2019 r. do lipca 2020 r., a jej celami szczegółowymi są:

- 1) organizacja i koordynacja sieci dystrybucji pomocy żywnościowej składającej się z organizacji partnerskich lokalnych, zwanych dalej OPL, zgodnie z zasadami PO PŻ,

- 2) racjonalne zagospodarowanie artykułów spożywczych otrzymanych z OPO oraz z innych źródeł na potrzeby udzielania pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym,
- 3) przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami POPŻ,
- 4) prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne.

Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie – których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.: 1402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1056 zł dla osoby w rodzinie, stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są bezpłatnie przekazywane osobom najbardziej potrzebującym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej typuje osoby z Gminy Miejskiej Biała Podlaska do odbioru paczek żywnościowych wydawanych przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Okręgowy Białej Podlaskiej oraz przez Lubelski Oddział Okręgowy Polski Czerwony Krzyż.

Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym w formie paczek żywnościowych (minimum kilka artykułów spożywczych, co najmniej 3, z różnych grup towarowych wydawanych jednorazowo. Żywność jest wydawana osobom potrzebującym w ramach PO PŻ nieodpłatnie.

W 2019 r. podstawowe artykuły żywnościowe otrzymało 1609 osób.

XIV. Karta Polaka

Cudzoziemcom, którym zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, Wojewoda Lubelski decyzją przyznał Kartę Polaka potwierdzającą przynależność do Narodu Polskiego, przysługują określone ustawą uprawnienia, m.in. świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie, jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca, któremu przyznano Kartę Polaka.

W roku 2019 r. wypłacono świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej 82 osobom, które posiadają Kartę Polaka w łącznej wysokości **656 640,00 zł**.

Wypłata ww. świadczeń finansowana jest z rezerwy celowej budżetu państwa.

XV. Kontrole merytoryczno-finansowe w MOPS oraz jednostkach podległych w ramach sprawowanego przez MOPS nadzoru

1. Kontrole zewnętrzne

Pracownicy komórek Urzędu Miasta Biała Podlaska w okresie od dnia 22.07.2019 r. do dnia 29.08.2019 r. – poddali Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej czynnościom kontrolnym w zakresie prawidłowości prowadzenia spraw organizacyjnych i pracowniczych - w ramach kontroli doraźnej.

Protokół pokontrolny zawierał szereg zaleceń pokontrolnych. W odpowiedzi Ośrodek wniósł zastrzeżenia do 15 z 25 zawartych w protokole ustaleń, ocen i zaleceń. Zastrzeżenia Ośrodka nie zostały uwzględnione.

2. Kontrole wewnętrzne

Kontrola zarządcza w MOPS jest prowadzona przez dyrektora, jak również przez głównego księgowego oraz kierowników i koordynatorów komórek organizacyjnych Ośrodka.

Zgodnie z corocznym planem kontroli dla poszczególnych komórek organizacyjnych MOPS kontrola wewnętrzna ma charakter bieżący. Polega na ciągłym nadzorowaniu podległych pracowników przez ich bezpośrednich przełożonych w zakresie badania prawidłowości sporządzanych dokumentów odzwierciedlających czynności w toku bądź już dokonane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu czynności służbowych, sporządzane są notatki służbowe dyscyplinujące pracowników.

W roku 2019 nie zaistniały okoliczności do zastosowania instrumentów dyscyplinujących przewidzianych zapisami kodeksu pracy.

3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS

Na mocy udzielanych przez Dyrektora Ośrodka upoważnień pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz oraz pracownicy Działu Finansowo – Księgowego dokonali w roku 2019 czynności kontrolnych w jednostkach nadzorowanych.

W okresie 16 kwietnia - 30 kwietnia 2019 r. główny księgowy wraz z pracownikiem Działu Realizacji Świadczeń i Analiz przeprowadzili kontrolę w Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Spółdzielnię Inwalidów ELREMET. Zakres kontroli obejmował realizację zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli nr DS.5540.17.2018 z dnia 29 listopada 2018 r.

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – w dniach 16 października – 22 października 2019 r. pracownicy

Działu Realizacji Świadczeń i Analiz przeprowadzili kontrolę w zakresie realizacji zapisów § 7 umowy Nr 6.1DS.2017 zawartej z Zarządem Okręgowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej ul. Warszawska 14 w Białej Podlaskiej na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej – świadczenia usług opiekuńczych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej - pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz przeprowadzili kontrolę w ramach sprawowanego nadzoru nad wydatkowaniem środków przekazanych na prowadzenie:

- Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” ul. Prosta 35 w Białej Podlaskiej – w dniach 21 listopada – 10 grudnia 2019 r.,
- Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy „Caritas” Diecezji Siedleckiej ul. Warszawska 15 w Białej Podlaskiej – w dniach 17 grudnia – 31 grudnia 2019 r.

XVI. Udzielanie informacji publicznej

Prawo dostępu do informacji publicznej gwarantowane jest przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., natomiast tryby udzielania informacji, o których mowa w art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP zostały określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429).

Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej <https://mopsbp.bip.gov.pl>, jest udostępniana na wniosek, zgodnie z cyt. wyżej ustawą.

Udostępnianie informacji na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w powyższym terminie, Ośrodek powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o nowym terminie, w jakim udostępni informację (nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku).

Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie wskazanej we wniosku, chyba, że środki techniczne, którymi dysponuje Ośrodek, uniemożliwiają udostępnienie informacji we wskazanej formie lub sposobie. W takiej sytuacji powiadamy pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i określamy, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. Jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanej, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się.

W 2019 roku do Ośrodka wpłynęło 8 wniosków o udostępnienie informacji publicznej z tego 4 wnioski zostały złożone przez Zarząd Zakładowej Organizacji Związkowej PPS. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Informacje, których udzielono dotyczyły:

- uśrednionej wysokości wynagrodzeń wg wskazanych stanowisk,
- prowadzenia biuletynu informacji publicznej,
- wysokości wynagrodzeń zasadniczych na poszczególnych stanowiskach pracy,
- organizowania pochówku dzieci martwo urodzonych.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Pomocy Społecznej uzyskał informacje w zakresie:

- wysokości i przeznaczenia środków finansowych w latach 2015-2019 na utrzymanie i funkcjonowanie MOPS, realizacji zadań własnych i zleconych, kosztów obsługi wypłacanych świadczeń, sprawozdań z wykonania planu dochodów i wydatków MOPS,
- przeliczenia na etaty pracowników zatrudnionych w MOPS w latach 2015-2019, ścieżki awansu pracowników, hierarchii stanowisk, wysokości dochodów z wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych, wysokości zwracanych kwot z budżetu gminy i wojewody, wysokości środków finansowych pozyskanych przez MOPS w latach 2016-2018 na realizację programów z zakresu pomocy społecznej, wysokość wydatków na obsługę prawną, średniego wynagrodzenia pracowników, zestawienia stażu pracy załogi w poszczególnych przedziałach wiekowych,
- kopii protokołów z kontroli Ośrodka w latach 2016-2019,
- wglądu do protokołów z kontroli Ośrodka w 2019 r. wraz z wnioskami i zaleceniami pokontrolnymi.

XVII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Rok 2020 i lata następne będą dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Na podstawie przedstawionych danych i wskaźników ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a wymagające zabezpieczenia w najbliższych latach:

- zabezpieczenie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, szczególnie w odniesieniu do osób w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych oraz rodzin poprzez zwiększenie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania,

- budowanie systemu wsparcia dla osób starszych poprzez propagowanie idei rodzinnych domów pomocy i dziennych domów pomocy,
- w związku z tym, iż co roku wzrasta liczba osób starszych, wymagających całodobowej opieki, rosną również koszty ponoszone z budżetu miasta związane z pobytem mieszkańców Białej Podlaskiej w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i kraju, koszty te będą stale rosły, **należy rozważyć możliwość utworzenia w mieście domu pomocy społecznej.**
- podjęcie działań zmierzających do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych i starszych w celu pozostawienia ich w miejscu zamieszkania, co stanowiłoby alternatywę do umieszczenia ich w placówkach całodobowej opieki, a przy tym byłoby formą znacznie tańszą niż kierowanie do domu pomocy społecznej,
- zasoby kadrowe w Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem są niewystarczające by realizować zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, należy zwiększyć liczbę asystentów rodziny do efektywnej pracy z rodziną biologiczną dzieci przebywających w pieczy zastępczej celem powrotu do domu rodzinnego oraz do realizacji zadań wynikających z ustawy „za życiem”,
- wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz na konieczność tworzenia nowych rodzin zastępczych, w tym rodzin zastępczych zawodowych, a także utworzenia na terenie miasta rodzinnego domu dziecka oraz promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania osób gotowych do przyjęcia dziecka, w szczególności dla małych dzieci,
- w związku z systematycznie zwiększającym się zakresem zadań, realizacją projektów unijnych i programów rządowych, zachodzi potrzeba zwiększenia zatrudnienia w działach: Finansowo-Księgowym, Administracyjnym i Kadr, Realizacji Świadczeń i Analiz.